ИНСОНГА НАФ КЕЛТИРИШ - ОЛИЙ БАХТ

OZBEKISTON KASABA UYUSHMALARI FEDERATSIYASI

FEDERATION OF TRADE UNIONS OF UZBEKISTAN

ИШОНЧ

ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА УЮШМАЛАРИ ФЕДЕРАЦИЯСИ ГАЗЕТАСИ

6 август, пайшанба 1998 йил №92 (594)

Сешанба, пайшанба ва шанба кунлари чиқади

МУСТАҚИЛЛИКНИНГ 7 ЙИЛЛИК БАЙРАМИГА 25 КУН ҚОЛДИ

Ўзбекистон Республикаси Президентининг

ФАРМОНИ

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1998 йил 19 январдаги «Инвестиция лойиҳаларини амалга оширишни рағбатлантириш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги УП - 1919-сонли Фармонига қўшимчалар киритиш тўғрисида

Янги корхоналар қуриш ва ишлаб турган корхоналарни техник жиҳатдан қайта жиҳозлаш, уларнинг фаолиятини технологик жиҳатдан рақобатбардошли маҳсулот ишлаб чиқаришга йўналтириш учун янада қулай шароит яратиш мақсадида:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1998 йил 19 январдаги УП - 1919-сонли Фармони қоидалари қуйидаги банд билан тўлдирилсин:

«Янги ишлаб чиқариш корхоналарини барпо этиш, шунингдек, ишлаб турган корхоналарни янгилаш ва техник жиҳатдан қайта жиҳозлашга доир белгиланган тартибда тасдиқланган лойиҳаларга мувофиқ, республика ҳудудига келтирилаётган технология ускуналари, ваколатли банкнинг тегишли тасдиқловчи ҳужжати бўлган тақдирда, қўшимча қиймат солиғидан озод қилинсин».

2. Вазирлар Маҳкамасининг инвестиция дастурлари бўйича департаменти Макроиқтисодиёт ва статистика вазирлиги, Молия вазирлиги, Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлиги, Давлат божхона қўмитаси, Ўзбекистон Республикаси Марказий банки, ваколатли банклар билан биргаликда бир ҳафта муддат ичида тасдиқланган инвестиция лойиҳаларига мувофиқ импорт қилинаётган технология ускуналарини қўшимча қиймат солиғини тўлашдан озод қилиш тартиби тўғрисидаги Низомни ишлаб чиқсин ва тасдиқласин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И.КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
1998 йил 3 август.

Мустақиллик одимлари

МОЛИЯВИЙ ҲАМКОРЛИК ТАРАҚҚИЁТГА ЭЛТАДИ

Президентимиз Ислом Каримов Ўзбекистоннинг собиқ СССР таркибида туриб чақирилган сўнгги сессиясида мамлакатимизни Мустақил деб эълон қилган лаҳзани яхши эслайман. Журналист сифатида қатнашмаяпманми, шу заҳотиёқ сессия қатнашчилари ҳолати билан қизиқдим. Мен ўшанда кимнингдир қиёфасидан «қандай қилиб» деган гумон, кимнингдир ҳолатидан - «ростданми» деган ишончсизлик, кимнингдир кўзларида эса бу фавқулодда сўздан хавотир англадим. Шу ҳолатни Президентимиз ҳам сезди ва залда йиғилган депутатларни бу ҳолатдан хавотирга тушмасликка даъват этди. Хуллас, шу куни СССР фуқароси бўлиб сессияга кирган депутатларимиз мустақил юрт депутатлари сифатида залдан чиқар экан, уларнинг кўзларида, сўзларида савол аломатлари барибир бор эди. Чунки аминманки, улардан ҳеч бири буюк келажак нари турсин, борйўғи 7 йилдан сўнг бугунги даражадаги ижобий ўзгаришлар бўлишини тасаввур қила олмаётган эдилар. Ҳар бир тармоқ кишиси собиқ марказ билан боғлиқ ишлар ўрнини нима босишини шу лаҳзадаёқ англаб етиши қийин эди. Жумладан, мустақил юрт банк тизими, пул бирлиги... булар қандай бўлади? Мустақиллик эса бу нарсалар ҳақида узоқ ўйлаш, иккиланишни эмас, тезкор, аммо оқилона ечимлар топишни тақазо этарди.

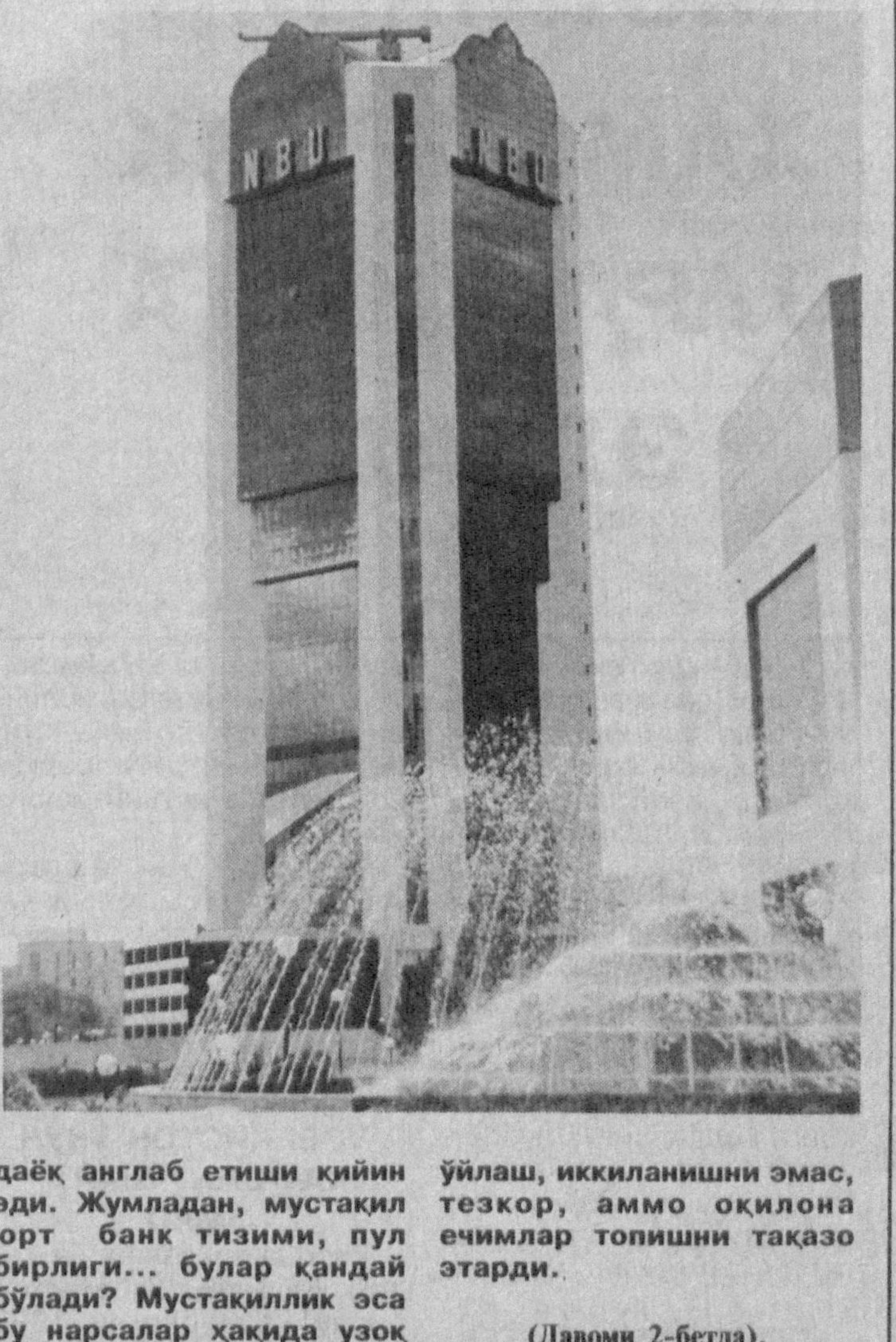

(Давоми 2-бетда).

Ярим йиллик якуни нимани кўрсатди?

«Ўзмевасабзавотузумсаноат-холдинг» компаниясининг хайъат мажлиси бўлди. Унда компаниянинг жорий йил биринчи ярмидаги иш якуни ва галдаги вазифалар муҳокама қилинди. Компания раиси Б.Носировнинг шу ҳақдаги ахбороти тингланди. Ахборот юзасидан консерва, вино ишлаб чиқарувчи корхоналар, «Мевасабзавот» ҳудудий бирлашмалари ҳамда деҳқон ва фермер хўжаликлари уюшмаларининг вакиллари сўзга чиқди.

Таъкидландики, компания саноат корхоналари шу йилнинг биринчи ярмида саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳажмини 81,7 фоиз, истеъмол маҳсулотлари ишлаб чиқаришни 84,4 фоиз бажарган холос. Узум виноси, арoқ ва ликер арoғи, шампань виноси ишлаб чиқариш ҳам камайган.

Йиғилишда компания раҳбарлари Вазирлар Маҳкамасининг соҳага оид қарорларини бажарилишини таъминламаганлиги, маҳсулотни сифатли қайта ишлаш ҳажмини кўпайтириш, уни хорижга чиқариш борасида жиддий иш олиб бормаганлиги танқид қилинди.

Йиғилишда Республика бош Вазирининг биринчи ўринбосари, Қишлоқ ва сув хўжалиги вазири И.Жўрабеков сўзга чиқди.

(ЎзА)

Россия-Ўзбекистон музокаралари якунлари бўйича

БАЁНОТ

Шу йил 4 август куни Тошкентда Россия - Ўзбекистон музокаралари бўлиб ўтди. Унда Россия мудофаа вазирининг биринчи ўринбосари, Қуролли Кучлар Бош штабининг бошлиғи, армия генерали А.Квашнин, Россия Федерацияси ташқи ишлар вазирининг биринчи ўринбосари Б.Пастухов, бошқа алоқадор идораларнинг масъул ходимлари иштирок этди.

Музокараларда Ўзбекистон томонидан мудофаа вазири Х.Турсунов, ташқи ишлар вазири А.Комилов, тегишли идораларнинг масъул ходимлари қатнашди.

Афғонистон шимолида вазият кескинлашгани, у ерда толиблар ҳаракати четдан кўрсатилаётган катта мададга таянган ҳолда Афғонистон муаммосини қурол кучи билан ҳал қилишга уриниб, янги хужумни авж олдиргани муносабати билан Марказий Осиё минтақасида тинчлик ва барқарорликни мустаҳкамлашдан ўзаро манфаатдорлик ва анъанавий очиқ-ошкоралик руҳида батафсил фикр алмашилди.

Жаҳон ҳамжамиятининг БМТ шафеълигида Афғонистондаги вазиятни сиёсий йўл билан ҳал қилиш борасидаги барча саъй-ҳаракатлари йўққа чиқиши мумкин. Афғон халқининг мамлакат яхлитлигини сақлаб қолиш, миллий тотувликка эришиш, ички муаммоларни тинч йўл билан ҳал қилишга қаратилган хоҳиш-иродаси очиқдан-очиқ инкор этилаяпти.

Афғонистон заминида хунрезлик авж олаётганидан Россия ва Ўзбекистон чуқур ташвишланмоқда. Толиблар ҳарбий ҳаракатларни дарҳол тўхтатмоғи лозим.

Россия ва Ўзбекистон фақат афғонистонликларгина ўз ватани тақдирини ўзлари ҳал этиши, кўп йиллардан буён давом этаётган фуқаролар урушига четдан аралашувларсиз чек қўйиши мумкин, деган фикрга асосланган ҳолда қуролли можарога аралашган барча кучларга мурожаат қилиб, уларни мавжуд муаммо ва келишмовчиликларни бартараф этишнинг тинч йўлини топишга чақиради.

Россия ва Ўзбекистон вакиллари Афғонистон шимолида ҳарбий ҳаракатлар янада авж олишига йўл қўймаслик, Афғонистон инқирозини тезроқ бартараф этишга кўмаклашиш учун Афғонистондаги бир-бирига қарши курашаётган кучлар вакиллари билан дарҳол учрашишга ҳозирдир.

Россия, Ўзбекистон, шунингдек, Марказий Осиёдаги МДҲга аъзо бошқа давлатлар миллий манфаатлари ва хавфсизлигига бевосита таҳдид солинишига олиб келиши мумкин бўлган Афғонистондаги ҳозирги вазият тўғрисида фикрлашув натижасида томонлар 1992 йил 15 майда қабул қилинган Коллектив хавфсизлик тўғрисидаги Шартномага мувофиқ, ўз ташқи чегаралари хавфсизлигини мустаҳкамлашга доир барча зарур чораларни кўриш ҳуқуқини сақлаб қолади.

ЕТТИ ИҚЛИМ НАФАСИ

КАМБАҒАЛЛАР САФИДА

Жаҳон банки ҳисоб-китобларига кўра, Молдавия Республикаси дунёдаги энг камбағал давлатлар сафига кириб қолди. Шу сабабдан ҳам Молдавия Жаҳон банкидан зудлик билан ёрдам маблағлари олади. Жумладан, яқин йиллар ичида Жаҳон банки Молдавияга умумий қиймати 175 миллион доллар бўлган маблағ ажратишга қарор қилган.

ЧЕГАРАЛАР ТИКЛАНМОҚДА

Латвия ўзининг Россия билан чегараларини қайта тиклаш ишларини бошлаб юборди. Латвия ташқи ишлар вазирлиги баёнотига кўра, бу борада Россия билан имзоланган келишув ҳаётга тадбиқ этилмаяпти. Шунинг учун Латвия ҳукумати чегараларни қайта тиклаш ишини бир ўзи бошлаб юборди. Ҳозир Латвия ва Россия чегараларида рухсатнома пунктларини янгилаш ва чегара тўсиқларини таъмирлаш ишлари кетмоқда.

ПОКИСТОНДА ҲАЛОКАТ

Покистон ҳарбий ҳаво кучларига қарашли қирувчи самолет Карочи шаҳри яқинидаги аҳоли зич жойлашган қишлоққа қулаб тушди. Бу ҳалокат оқибатида олти киши қурбон бўлди, 25 киши оғир жароҳат олди. Самолетнинг портлаши оқибатида ёнғин юзага келиб, катта майдондаги уйлар куйиб кул бўлди.

«АЛЛО, КЕЙДЗО ОБУТИ ЭШИТАДИ!»

Япониянинг янги бош вазири Кейдзо Обути АҚШ Президенти Билл Клинтон билан телефон орқали сўзлашди. Икки томон Япония ва АҚШ ўртасидаги муносабатлар ҳамда Осиёдаги молиявий ва иқтисодий инқирозни бартараф этиш юзасидан фикр алмашдилар.

ИСРОИЛ МУРОСАГА ЮРМОҚДА

Ливан Бош вазири Рафиқ ал-Ҳароройнинг баёнотига кўра, Исроил 1999 йилда ўз қўшинларини Жанубий Ливан ерларидан олиб чиқиб кетади. Исроил 1978 йили ўз хавфсизлигини таъминлаш мақсадида Жанубий Ливаннинг бир қисмини босиб олган эди. Олиб борилган музокаралар натижасида Исроил ҳукумати Ливандаги ўз қўшинларини олиб чиқиб кетишга розилик билдирган.

Жаҳон ахборот агентликлари хабарлари асосида

Муштарий савол қўяди

ТАШВИШГА ҲОЖАТ ЙЎҚ

Кейинги пайтда таҳририятимизга келаётган мактублар орасида қуйидаги мазмундаги хатлар анчагина:

«...Ҳурматли таҳририят! Кўп йиллардан буён фаолият кўрсатиб келаётган «8 Март» сиҳатгоҳи фаолияти тўхтатилар эмиш. Пойтахтимиздаги фарзандсизликка қарши ҳамда шу каби аёллар касаллигига оид муолажа ишлари билан шуғулланиб келаётган йирик шифо масканидан нажот истаганлар энди қаерга мурожаат қилишади? Бу ерда меҳнат қилаётганлар тақдири нима бўлади?».

Биз ушбу мурожаатларга тегишли жавоб олиш учун Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси кенгаши ҳузуридаги Республика санаторий курортлар Бош бошқармаси бошлиғи Акмал ЙЎЛДОШЕВга мурожаат қилдик:

Маълумки, бу йил - «Оила йили» эканлиги боис, ундан кўзланган асосий мақсад мамлакатимизда оила негизини янада мустаҳкамлаш, уларнинг бус-бутунлигига эришишдан иборат. Бинобарин, оила бутунлигининг асосий шартларидан бири бу - инсон зурриёдининг давомчиси бўлмиш фарзанд, соғлом фарзанд - Соғлом авлод демакдир.

Ана шу мақсадни ўзида мужассамлаштирган, шу йўналиш бўйича ихтисослашган «8 Март» сиҳатгоҳи фаолиятини янада яхшилаш, хизмат кўрсатиш даражаси ва шарт-шароитларини замон талаби даражаси қадар кўтариш бугунги кун - ҳаёт тақозосидир.

Касаба уюшмалари Федерацияси томонидан юқоридаги мақсадлар учун жалб этилган 120 миллион сўмлик маблағ ҳисобидан айни пайтда «8 Март» сиҳатгоҳида кенг кўламда қурилиш ва таъмирлаш ишлари олиб борилаяпти. Эски бино ва иншоотлар бутунлай қайта таъмирланади. Аввалги 2-3 кишилик хоналар бир киши учун мослаштирилиб, мижозларга барча қулайликлар яратилади. Иситиш қозони, сув қувурлари бутунлай янгиланмоқда. Ҳозиргача 150 ўринга мўлжалланган сиҳатгоҳининг 5 қаватли янги биноси қурилиши ниҳоясига етмоқда. Бу бино ишга туширилгач, бир йўла 300 дан ортиқ дардман эркагу аёлга умид бағишлаш имкони пайдо бўлади. Сиҳатгоҳда бефарзанд оилаларнинг ҳар икки аъзоси - эр ҳам, аёл ҳам бир пайтнинг ўзида даволанишади.

Республика касаба уюшмалари Федерацияси Кенгашининг қарорига мувофиқ «8 Март» сиҳатгоҳида қурилиш ва жорий таъмирлаш ишлари олиб борилиши муносабати билан унинг фаолияти шу йилнинг 1 сентябридан вақтинча тўхтатилади. Бу ҳақда барча вилоятлар, Қорақалпоғистон Республикасидаги тегишли ташкилот ва жамоат бирлашмаларига маълум қилинди. Ўз навбатида даволанувчиларнинг талаб ва эҳтиёжларидан келиб чиққан ҳолда 140 ўринга мўлжалланган жой ажратилиб, барча шароит ва қулайликлар муҳайё этилган «Бўстон» сиҳатгоҳида август ойининг сўнгги кунларидан бошлаб, шу касаллик бўйича беморлар қабул қилинади беморлар қабул қилинади.

Демакки, «8 Март» сиҳатгоҳи фаолияти тўхтатилмайди, балки бу ердаги муолажа ишлари шу яқин атрофдаги «Бўстон» сиҳатгоҳига вақтинча кўчирилади. Ҳозирги кунда даволанаётганлар ва даволаниш учун йўлланма олганлар ўз муддатида «Бўстон» сиҳатгоҳида даволанишни, муассаса ходимлари эса ўз фаолиятларини давом эттиришади.

Бинобарин бундан бир неча йил муқаддам «8 Март» сиҳатгоҳи

шу ихтисосда шуғулланувчи республикада ягона, соғломлаштириш маскани эди, Мустақиллик шарофати туфайли аҳолининг талаб ва эҳтиёжларини ҳисобга олиб, Тошкентдаги «Чинобод», «Турон», Фарғонадаги «Чимён», Наманганлаги «Чортоқ» сиҳатгоҳларида ҳам шу йўналиш бўйича ўринлар ажратилиб, зарур асбоб-ускуналар, малакали шифокорлар билан таъминланиб, даволаш ишлари йўлга қўйилди.

Изҳори дил

ИСТИҚЛОЛ БАХТИМИЗДИР

1.ИСТИҚЛОЛ СИЗНИНГ ТАҚДИРИНГИЗДА.

2.МУСТАҒИЛЛИКНИНГ ЕТТИНЧИ ЙИЛИ. ҚАНДАЙ ЎЗГАРИШЛАРНИ ҲИС ЭТАЯПСИЗ? КЎРАЯПСИЗ?

3. МУСТАҚИЛ ОНА ЮРТНИНГ ЭРТАНГИ КУНИНИ ҚАНДАЙ ТАСАВВУР ЭТАСИЗ?

Носир ФОЗИЛОВ,
ёзувчи, таржимон, Ўзбекистон Давлат мукофоти совриндори, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган санъат арбоби.

1. Менинг тақдирим Ўзбекистон фуқароларининг тақдиридан айро эмас. Инсон учун энг кераклиси тинчлик, омонлик ва хотиржамликдир. Қарияларимиз ҳам дастурхон устида дуойи-фотиҳа қилишганда мана шу ибораларга бежиз урғу бермайдилар. Демак, инсон учун энг қимматлиси, энг зарури, энг ҳаётбахши мана шу айтганларимда мужассамдир.

Истиқлол менга ана шуларни ҳадя этди. Бу энг ноёб неъматлардир. Бордию, моддий бойлик бўла туриб тинчликдан, омонликдан, хотиржамликдан мосуво бўлсам, менга бунақа ҳаловат керак эмас. Бойлик озайса, ўрнини тўлдириш мумкин. Аммо, тинчликдан, омонликдан айро бўлишнинг ўрнини тўлдириш ғоят мушкул. Бунга ўтмишда ҳам, ҳозирги кунда қўшни давлатлар мисолида ҳам далиллар тўлиб-тошиб ётибди.

Шунинг учун ҳам истиқлолнинг бу буюк неъматининг қадрига етмоғимиз керак. Ўзбек адабиётига камтарона ҳисса қўшиб келяпман. Қозоқ адиб ва шоирларининг 35 та китобини ўзбекчага ўгирдим. Ўзбек ва қозоқ халқлари адабиёти намоёндаларини адабий алоқасини мустаҳкамлашда доимо бел боғлаб хизмат қилиб келяпман...

Демоқчиманки, бу борадаги хизматларим фақат мустақиллик йилларидагина қадр топди. Икки давлат раҳбарларининг дўсттотувлиги, баъзи масалаларда ҳамжиҳатлиги, ҳамфикрлиги туфайли бўлса керак мени ўзбек ва қозоқ халқларининг дўстлиги, адабий алоқаларни ривожлантиришдаги камтарона хизматларимни Ўзбекистон ва Қозоғистон ҳукумати инобатга олиб муносиб тақдирлашди.

2.Инсон ўз мамлакатида юз бераётган муваффақиятларни, моддий ва маънавий ютуқларни шу жараёнда ўзи аралашиб юргани боис, баъзан пайқамай, баъзан баҳолай олмай қолади. Бунинг қадри қўшни давлатларга чиқиб, уларнинг ҳаёт тарзини чамалаб, қиёслаб кўрганда яққол кўзга ташланиб қолади. Менда бундай ҳолат аллақачон рўй берган. Қўшни мамлакатларга бундай назар солсангиз, биронта янги қурилишни учратмайсиз. Бор завод, фабрикаларни ҳам хорижлик корчалонларга сотиб юборишган. Бизда эса бутун республикамиз каттакон қурилиш майдонига ўхшайди. Барпо этилган ва этилаётган кичик корхона, фирмаларни қўя турайлик. Асакадаги «ЎзДЭУавто» қўшма корхонасини, Бухородаги нефтни қайта ишлаш заводини, Қашқадарёдаги «Шўртан» газ конлари мажмуини, Зарафшондаги олтин кони, Қорақалпоғистондаги сода заводи, Хоразмдаги қанд-шакар заводи, Ўзбекистон самолётсозлик заводи маҳсулотлари...

Эҳ-ҳе! Айтаверсак охири кўринмайди. Бу корхоналар Марказий Осиёда ягона, тенги йўқ. Энг муҳими МДҲ давлатларининг кўпчилиги хориждан то пешонасигача қарзга ботган бир пайтда бизнинг юртимиз бундай муаммо, тавқилаъьнатдан мутлақо халосдир...

Шубҳасиз бу корхоналар ўз самарасини бера бошлади. Юртбошимизнинг импорт ўрнига экспортни кўпайтириш лозимлиги ҳақидаги гапи амалга ошаяпти. Бу деган сўз, юртимизга жаҳон бозори муомаласидаги валюталар олиб кирилаётганлиги. Юртимизнинг мавқеини, қадди-бастини яна ҳам юксалтириши турган гап.

Ҳаммасидан ҳам биз учун энг қимматлиси давлатимизнинг тинчлиги, халқимизнинг тотувлигидир.

Ҳозирги кунда ҳукуматимиз томонидан зиёлиларга катта эътибор берилаяпти. Адабиёт ва санъатни юксалтириш ҳақида қатор, фойдали қарорлар қабул қилинаяпти. Хоразмда «Маъмун» академиясининг ташкил этилиши, Беҳзод номидаги мусаввирлар академиясининг, «Ўзбекрақс» бирлашмасининг ташкил этилиши, шунингдек мусаввирлар, ҳайкалтарошлар, умуман адабиёт ва санъат аҳлига ғамхўрлик кўрсатилаётганлиги, яқиндагина юртбошимизнинг тарихчилар билан учрашиб, уларни худди мудроқликдан уйғотиб хушёр торттириб қўйганлиги, тарихчи-олимларга аниқ-тиниқ маслаҳатлар берганлиги юқоридаги фикрларга далил бўла олади.

3. Шубҳасиз, яқин кунларда юқорида санаб ўтган далиллар ўзининг бой самарасини беришига ишончим комил. Четдан келган таркиби - шубҳа ичимликлар, турли печеньелар, усти ялтироқ, ичи қалтироқ нарсалар ўрнини ўзимизнинг соф маҳсулотлар босиши турган гап. Ўзимизнинг «Нексия», «Дамас», «Тико» автомобиллари турганда хориждан келтирилган автомашиналарга на ҳожат?! «Ўзбекистон ҳаво йўллари» миллий авиакомпанияси самолётлари бутун дунёни лол қолдиряпти.

Юртимиз ғалла ва ёнилғи мустақиллигига эришди.

Мана шу омилларнинг ўзиёқ эртанги кунимизга ишонч билан қарашимизга асос бўла олади.

Мустақил юртимиз билан ҳар қанча фахрлансак арзийди, зеро Истиқлол бахтимиздир. Истиқлол - порлоқ истиқболимиздир.

«Ишонч» мухбири Абдулла АЙИЗОВ ёзиб олди.

Ҳурматли муштарийлар! Йилнинг қолган қисми учун «Ишонч»га обуна бўлишни унутманг!

(Боши 1-бетда).

БОШЛАНҒИЧ ҲУЖЖАТ

1992 йил 2 июлда Ўзбекистон Республикасининг Халқаро валюта жамғармаси, Халқаро тикланиш ва тараққиёт банки, Халқаро молия корпорацияси, Халқаро тараққиёт ассоциацияси, Инвестиция гарантиялари бўйича кўп томонлама агентлик каби дунё миқёсидаги нуфузли ташкилотларга аъзо бўлиши ҳақида Ўзбекистон Республикасининг Қонуни қабул қилиниши Мустақиллик белгиларининг ҳаётда кўз очиши эди. Айниқса, Республика банк тизимининг Мустақил юрт номидан бўлажак одимлари - илк қадами эди. Айнан шу Қонун кучи билан Республика Марказий банки юқорида номлари саналган ва бошқа ўнлаб халқаро молиявий ташкилотлар билан Ўзбекистон номидан алоқа боғлаш, аъзоликка ўтиш музокараларини олиб бориш кафолатига эга бўлди.

Аввало Ўзбекистоннинг ўз молиявий йўналишида шу каби ташкилотлар билан расмий ҳужжатлар имзолаб, иш юритиши мустақиллик нуқтаи назаридан ўзи билан тенгдош мамлакатлар фаолиятига нисбатан олганда жуда катта муваффақият. Шу ташкилотлар ва Ўзбекистон билан бу борада

муносабат ҳужжатларини имзолаган мамлакатлар томонидан Ўзбекистоннинг барқарор йўналишли аъзо ва ишончли ҳамкор дея тан олиниши эса бу борадаги саволларга, ҳатто ҳадикларга ўрин қолдирмади.

ЖАҲОН БАНКЛАРИ ГУРУҲИ ВА ЎЗБЕКИСТОН

Халқаро тикланиш ва тараққиёт банки, Халқаро молия корпорацияси, Халқаро тараққиёт ассоциацияси ва Инвестиция гарантлари бўйича кўп томонлама, агентлик билан ҳамкорлик туфайли Ўзбекистонда халқаро молия ташкилотлари тажрибаси тўпланди. Шу билан бирга ушбу ташкилотлар берадиган имкониятлардан тўлиқ фойдаланиб келинмоқда. Масалан, Халқаро тикланиш ва

тараққиёт банки айни кунларда ўз кредитларини республикада пахтачиликни модернизациялаш лойиҳасини молиялаштириш учун тақдим этди ва ҳоказолар. Халқаро молия корпорацияси билан ҳамкорлик туфайли консалтинг хизматида, ишлаб чиқариш соҳасида молиялаштиришни ривожлантиришда қўл келмоқда. Бу ташкилот вакилларининг кўп марта юртимизга ташрифи қўшма лойиҳаларни бошлаш имконини юзага келтирди. Айни пайтда ушбу корпорация ва Европа тикланиш ва тараққиёт банки, Мейбанк (Малайзия) ва Ўзбекистон Республикаси ташқи иқтисодий фаолият Миллий банки иштирокида «Узбеклизинг интернейшнл» лизинг компанияси ташкил этилди. Шунингдек, қўшма банк ва корхоналар юзага келмоқда. Бу йирик ташкилотлар билан

катта-катта лойиҳалар кўриб чиқилмоқда. Булар жумласига Навоий вилоятидаги «Амантайтау Голдфилс» ва «Ўзкейстрактор» ўзбек-америка корхоналарини санаб ўтиш лозим. Бунга Голландия, Швейцария, Канада мамлакатлари билан ҳамкорликдаги режалаштирилаётган лойиҳаларни ҳам қўшиш мумкин.

«ОСИЁ ТАРАҚҚИЁТ» ТАРАҚҚИЁТГА ЧОРЛАЙДИ

Осиё тараққиёт банки фаолияти йўналиши (асосан кредитлар бериш йўли билан молиялаштириш, иқтисодий тараққиёт режалари амалиётида кўмаклашиш, маслаҳат ва эксперт хизмати кўрсатиш кабилар) ўз номига муносиблиги билан кўплаб мамлакатлар қатори Ўзбекистонни ҳам ҳамкорликка чорлади. Осиё тараққиёт банки Директорлар Кенгаши Ўзбекистон учун дастлабки лойиҳани 1996 йилда маъқуллаган эди. Бу лойиҳа қишлоқ хўжалигида кичик ва ўрта тадбиркорликни қўллаб-қувватлашга бағишланган бўлиб, бу йўналиш мамлакатимизда иқтисодий тараққиёт омили сифатида олиб борилаётган қишлоқ фермер-хўжалигини ривожлантиришга бўлган ҳаракатларга ҳамоҳангдир. Бугунги кунда мазкур банк билан ҳамкорлик ишлари янада кенг кўлам олган. Энг муҳими Осиё тараққиёти банки Ўзбекистон учун кўзда тутилган молиялаштириш лойиҳалари мамлакатимиздаги барқарор ҳаётга қатъий ишонч далилидир.

«Андижон-Ўш-Қашғар» темир йўл магистрали қурилиш лойиҳаси, Дончиликка ихтисослашган лойиҳа, Хива шаҳридаги меҳмонхона комплекси лойиҳаси ана шулар жумласидан.

ЎЗБЕКИСТОН УЧУН КАФОЛАТ ШАРТ ЭМАС

Европа тикланиш ва тараққиёт банки Ўзбекистон билан ҳамкорликни 1993 йилда бошлади ва 1994 йилнинг илк кунлариданоқ ўзининг молиялаштириш шартларига кирган кафолат олиш шартини Ўзбекистонга нисбатан қўллашни бекор қилди.

Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги мамлакатлари ичида биринчи бўлиб Ўзбекистон шундай имкониятга эга бўлди.

Бу мазкур нуфузли ташкилотнинг Ўзбекистонда олиб борилаётган иқтисодий ислоҳотларга, мамлакат стратегиясининг ҳаётийлигига, унинг поғонама-поғона амалга оширилиб борилишига билдирилган ишонч эди. Бу ишонч кейинги йилларда янада мустаҳкамланди.

Бугунги кунда мазкур банк иштирокида Ўзбекистонда амалга оширилаётган лойиҳалар сони 15 тага етди. Бу 594,5 миллион сўмлик молиялаштиришдир. Яна ҳамкорликда 21 лойиҳа ишлаб чиқарилмоқда.

Немис тижорат банкларининг Ўзбекистон билан ҳамкорлиги Мустақилликнинг дастлабки даврлариданоқ бошланган эди. Шундайлардан бири - Берлинер Банки. Унинг кредитлари билан давом этаётган лойиҳалар сони анчагина. Шунингдек, Ўзбекистон ва Германия мамлакатлари ўртасидаги дўстона ҳамкорлик муносабатлари бу мамлакатнинг Ривожланиш кредит агентлигининг мамлакатимиз қатор банклари билан келишувида ҳам ўз ифодасини топмоқда.

ЭКСИМБАНК БИЗ БИЛАН

Япония ва АҚШ Эксимбанклари Ўзбекистоннинг иқтисодий йўналишдаги стратегик лойиҳаларини молиялаштириш орқали юртимиз равнақига ҳисса қўшиб келмоқда. Хусусан, ташқи иқтисодий фаолият Миллий банки орқали Шўртан газ-химикат комплекси қурилишини молиялаштириш иши бошланди. Бу молиялаштириш оқибатида мазкур комплекс йилига 125 минг тонна полиэтилен ва 4,2 миллион тонна газ хомашёни қайта ишлаш қувватига эга бўлади. Фарғона нефтни қайта ишлаш заводини таъмирлаш, Бухоро газни қайта ишлаш заводи қурилиши, Қашқадарё вилоятидаги Кўкдумалоқ газ конини жиҳозлаш учун Япония Эксимбанки маблағидан баҳраманд бўлинди. Шунингдек, айни пайтда Япония ва АҚШ Эксимбанкларининг Ўзбекистон тараққиёти учун тузган режалари кўп: улар сони анчагина, маблағлар ҳисоби эса янада катта.

Умуман, Ўзбекистон истиқлолга эришгач, халқаро молиялаштириш ташкилотлари ва чет эл тижорат банклари билан алоқаси бу даражада кенг кўламда давом этиши (буни ўзига хос муваффақият дейиш мумкин) бош сабаби нимада? Шу саволга жавоб излар экансан, унинг жавоби асносида Ўзбекистон фуқароси сифатида яна фахр туйғусини ҳис қила борасан киши. Аввало ҳар қандай ташкилот ўз сармоясини бирон бир мамлакатга олиб киришдан аввал унинг сиёсий, иқтисодий, ижтимоий ҳаётини ўрганади. Бу ўринда сиёсий, иқтисодий, ижтимоий барқарорлик, келажакка режали, ишончли тарзда интилиш, ҳамкорликка кафолатли даражасидаги ишлаб чиқариш ютуқлари кўзга ташлангандагина ҳамкорликка розилик берилади. Чунки жаҳоннинг энг нуфузли молиявий ташкилотлари Ўзбекистон билан ҳамкорлик ҳужжатларини имзолар эканлар, бунда улар аввало ўз иқтисодий манфаатларини устун қўяди. Ўзбекистон эса ишончли ҳамкор сифатида бу кредитлардан оқилона фойдаланиб, фойда олишни кўзлаши ва кредитларни белгиланган фоизи билан қайтариши лозим.

Бу албатта қалбни фахр-ифтихорга тўлдирувчи юксалиш даражасини билдиради.

Чори ЛАТИПОВ

Мустақиллик одимлари

МОЛИЯВИЙ ҲАМКОРЛИК ТАРАҚҚИЁТГА ЭЛТАДИ

ДЕҲҚОН МАОШИ

(ЁХУД УНИНГ САРМОЯСИ ЕРГА ЭГАЛИК - БОЙИШ МАНБАИДАН БОШЛАНИШИ ХУСУСИДА)

Деҳқон азал-азалдан ўзининг ҳалол ва пок, шарафли ва эъзозли меҳнати билан қадрланган. Дарвоқе, меҳнат қилган элда азиз, деб бежиз айтишмаган. Йил - ўн икки ой деҳқон дала кезади: ерга ишлов беради - сув қуяди, чопиқ қилади, техникани шайлайди, ишлатади, ўғитлайди, хуллас калом тиним нималигини билмайди. Баъзан, деҳқон ўрим-йиғимини тугатиб, бутун қиш ойлари ҳордиқ чиқаради, маҳалла-гузарда ошхўрлик қилади ёки шаҳарга, бирор дам олиш қароргоҳига йўл олади, ишсиз қолади, деган гаплар ҳам йўқ эмас!?

Гапнинг пўст каласи, мен статистик ташкилотлардан маълумот олдим: атиги 7 фоиз деҳқон бирор оромгоҳга бориб, ҳордиқ чиқаради (у ҳам бўлса 1 ҳафтадан 20 кунгача) ва зудлик билан даласига қайтади. Тўқсон уч фоизи таътил давомида ҳам қишлоғида, овулию гузарида бўлади ва кунда, кунора даласига меҳр-мурувват жўшиб боқади, ҳеч бўлмаганда бир айланиб ер билан нафас олади. Ҳа, деҳқон ер билан нафас олади.

Етмишинчи йиллар. Февралда Мирзачўлга, Худоёр Латипов раҳбар бўлган (номи ҳамон эъзозда) хўжаликка бориб, эрта тонгда Худоёр аканинг меҳмонхона олдидаги буғи кўтарилаётган далага қараб, ўзи худди парвозга шайланган одамдай энтикиб-энтикиб нафас олаётганини кузатганман.

Худоёр ака ерни алп йигитга ўхшатганди ўшанда. Юртбошимизнинг Қашқадарё вилояти халқ депутатлари сессиясида сўзлаган маърузасида «...аввалом бор шу воҳада яшаётган меҳнаткаш, заҳматкаш, мард, кўпни кўрган халқнинг салоҳиятидан ва имкониятларидан тўлиқ фойдаланилмаяпти,»- деган ҳаққоний сўзлари қалбимда оғриқ пайдо қилди. Шу заҳотиёқ кўз олдимга алп қоматли Ҳазрати деҳқон келди. Наҳотки, шундай кенг имкониятларга эга Қашқа воҳасида деҳқон қудрати ва шижоатидан тўлиқ фойдаланмасак, чунки деҳқон ғаллани ҳам, пахтани ҳам уддалайди - фақат улар фаолиятини тўғри ташкил қилиш, меҳнат унумдорлигини ошириш йўлларини ўйлаш керак. Деҳқонни ҳам тарбиялаш, тайёрлаш, зарурати бўлганда авайлаш керак. Чунки, дала хўжайини - бизнинг боқувчимиз, Ўзбекистон аграр жамиятининг қон томири ҳисобланади. Демак, деҳқон - жонужаҳонимиз.

БРИГАДА ЭМАС, ОИЛА ПУДРАТИ ҚУЛАЙ

Ҳаётимиз йўналиши деҳқон турмуш тарзини яхшилаш асоси - оила пудрати эканлигини кўрсатиб турибди. Президентимиз водийда деҳқонлар билан қилган суҳбатларида масаланинг шу жиҳатига алоҳида эътибор қаратдилар, оқилона маслаҳат бердилар. Чунончи, Баликчи туманидаги «Пахтакор» хўжалигида 11 минг аҳоли яшайди. 3 минги меҳнат билан банд. Қолганларичи? Шу ерда қўшимча корхоналар қуриб, иш билан банд қилиш, деҳқон маошини ўз вақтида бериш, ҳатто уни ошириш ҳам мумкинми?! Голландия яхши мисол бунга. Чунончи, Хитойда қайта ишловчи турли йўналишдаги кичик оилавий корхоналар минглаб қурилган. Мамлакатимиз савдо пештахталарида Хитой қовунидан тайёрланган лаззатли қандолат маҳсулотларини харид қилганмисиз? Ўша маҳсулот шундоққина полизда кичик корхонада тайёрланар экан. Наҳотки, узоқни кўзлаган деҳқон далада кичик корхона қуришга, оилавий пудратни жорий қилишга қурби етмаса?! Бу ҳақда мамлакатимиз раҳбари ўз маърузаларидан бирида: «Қишлоқ хўжалигида ерда банд бўлган ишловчиларнинг 90 фоизини тадбиркорлик йўли билан бошқа соҳаларга ўтказмас эканмиз, қишлоқда ислоҳот кўнгилдагидек натижа бермайди», деган эдилар. Ўйлаб кўрайлик. Халқимиз деҳқончилик маданияти сардорларидан бири. Ўша қовун қоқи - лаззатли қандолатчи қўлида оддий усулда тайёрланади, бозорда эса харидор жон деб харид қилади. Оила бошлиғига техника берилса, ўша қовун қоқини қуритишни тезлатиши, пресслаб, қоғоз-халталарга хушбичим қилиб жило берилган ҳолда жойлаштириб (Тўрақўрғонлик оилавий пудратчи қандолатчилар мисол бўла олади), жаҳон бозорига олиб чиқса ким ҳам катта қизиқиш билан харид қилмайди, дейсиз! Ана сизга оила пудрати хосияти ва бой бўлиш манбаи!?

Эскича тушунча, эскича иш услубидан воз кечишимиз керак. Бригадада 80-100 одам ишлайди, оилавий пудратда 8-10 бараварига камаяди. Бригадада ҳамма бир хил ишлайди. Масъулият муайян шахс бўйнида бўлмайди - бутун жамоа зиммасига тушади. Иш ҳақини тақсимлашда англашилмовчилик, адолатсизлик юзага келади. Натижада деҳқонда масъулиятсизлик, меҳнатга совуққонлик пайдо бўлади, ҳосилдорлик камаяди, иқтисодий ва ижтимоий муаммолар келиб чиқади. Бу ҳолатни Президентимиз ҳеч бир изоҳга муҳтож бўлмайдиган даражада ҳаққоний ибора билан тушунтириб берди.

Оила пудратида меҳнатга муносабат бутунлай ўзгача. Жавобгар шахс ўз одами - иш ҳақи бир қозонга тушади, ҳар бир ишловчи тенг маош олиши аниқ. Адолатсизлик бўлмагани учун оила аъзолари ишга берилиб меҳнат қилишади, ҳосилдорлик айни мақсад қилингандай бўлади. Замон талаби - ишни шу усулда юритиш зарурлигини тақазо этмоқда. Боқимандалик, мулкка бефарқ қараш, буйруқбозлик, ўтган замон талаби-ку?!

Янгича фикрлаб, иш янгича ташкил қилинса, деҳқон турмуш тарзи яхшиланиши шак-шубҳасиз эканлиги тўғрисида мамлакат раҳбари томонидан қайта-қайта қайд қилинди.

Деҳқон ҳақиқий ер эгаси бўлмас экан, унга ўз мулки сифатида муносабат шаклланмаса, оилавий пудрат амалга ошмайди. Қонунлар - қишлоқ хўжалиги бўйича чуқур ислоҳотлар модели сифатида деҳқонга тўлиқ етиб бормаса, яна буйруқбозлик, нотенглик, иш ҳақида нотекислик, ўзи бўларчилик бошланади. Бу борада ҳокимлар, миллий мафкуравий ташвиқотчи-тарғиботчилар катта ижодий ишларни олиб боришлари керак.

Меҳнатга қараб иш ҳақи тўлаш! Бу олтин тарозу фақат адолат орқали амалга оширилиши шак-шубҳасиз. Оилада, айниқса, қишлоқ жойларида оила пудрати фаоли - аёл. Президентимиз ҳақли равишда далада ҳам, уйда ҳам аёлларимиз роли, эътибори юксак эканлигини эътироф этиб, умуман қишлоқ оиласига эътибор беришимиз, улар эртасини ўйлашимиз бу ерга эгалик - бойиш манбаи, деҳқон маоши адолатли тақсимланишини минг бор қайд қилдилар. Шундагина мустақиллигимизни деҳқонларимиз иқтисодий жиҳатдан мустаҳкамлашга, турмуш тарзлари фаровон бўлишларига эришадилар.

Каримжон НОРМАТОВ.

Касаба уюшма ибрати

БЕПУЛ ДАРСЛИК

Ўзбекистон таълим ва фан ходимлари касаба уюшмаси Марказий қўмитаси шу йилнинг июнь ойида Қашқадарё вилоятида бўлиб ўтган кўчма Раёсат йиғилишида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1998 йил 5 январдаги «Узлуксиз таълим тизимини дарслик ва ўқув адабиётлари билан таъминланишини такомиллаштириш тўғрисида»ги қарорига асосан махсус қарор қилган эди.

Қарорда 1998-1999 ўқув йилида умумтаълим мактаблари учун 83 номда, махсус (ёрдамчи) мактаблар учун 14 номда чоп этилаётган янги дарслик ва ўқув қўлланмаларини тармоқ ходимларини ижтимоий ҳимоя қилиш мақсадида кам таъминланган тармоқ ходимлари фарзандларига бепул сотиб олиб бериш тўғрисида гап юритилган. Мазкур қарорга биноан вилоят, туман, шаҳар тармоқ касаба уюшмалари халқ таълими бошқармалари, ота-оналар, маҳалла қўмиталари ва мактаб педагогика жамоалари билан ҳамкорликда кам таъминланган тармоқ касаба уюшмаларига қарашли оилаларда бўлиб уларда мактабга қатнайдиган фарзандларини сонини аниқлаб зарур дарсликлар билан таъминлаш масаласи бўйича иш олиб бормоқдалар.

Эксимбанк лойиҳалари қурилишида

Қашқадарё вилоятидаги Шўртан газхимия мажмуаси қурилиши тез суратларда давом этмокда. Мазкур иншоат ишга тушиши билан этилен ва бошқа кимёвий материалларни ишлаб чиқариш йўлга қўйилади. Маҳаллий хом ашёдан маҳсулот тайёрланишининг фойдаси катта бўлади: кўплаб валюта тежаб қолинади.

Иншоотни барпо этишда асосан «Қарши қурилиш» ва «Ўзбекнефтгаз қурилиш» бригадалари ишламокда. Ишчилар шаҳарчаси ҳам қад кўтармокда.

Суратда: кранчи Илёс Назиров.

Ш. ШАРОПОВ (ЎзА) сурати.

КАСАБА УЮШМАЛАР ЖАСОРАТИ

Халқимиз ҳар икки сўзининг бирида «ўт балоси, сув балосидан худо асрасин» дея дуо қилади. Бу одамларимизнинг тақдир олдида, табиий офат ёки бошқа фавқулодда ҳолатлар қаршисида ожизлигини тан олишидан далолатдир. Лекин ҳар қанча табиий офат, инсон иродасидан ташқаридаги бошқа ҳодисалар юз берса-да, халқимиз бундай вазиятларда ўзини йўқотмаган, эсанкирамаган. Тийран зеҳн, шиддатли мушоҳада унга доимо ёрдам бериб келади.

Оқсув дарёсининг ўзанлари асов отдек пишқирган 7-8 июль кунлари ҳам одамларимиз талвасага тушгани йўқ. Фарғона туманидаги Ёрдон ва Шоҳимардон қишлоқларида жойлашган турар-жой, болалар оромгоҳлари, дам олиш масканлари жиддий талофат кўрган бўлса-да, бу вазият фидойи заҳматкашларимиз сайъ-ҳаракати, тезкор ёрдами билан изга солинди.

Табиий офат тўғрисида касаба уюшмалари Фарғона вилоят кенгашига хабар берилгандан сўнг, шу заҳотиёқ Кенгаш томонидан талофат зонасидаги оромгоҳлардан болаларни кўчириш бўйича чора-тадбирлар ишлаб чиқилди. Бу ишни бажариш учун махсус ишчи гуруҳи ҳам тузилди. Ёрдон ва Шоҳимардон қишлоқларидаги 7 та болалар дам олиш оромгоҳларида ҳордиқ чиқараётган жами 1890 нафар «қора кўз» бешикаст ва талофатсиз равишда «хавфли зона»дан узоқлаштирилди.

- Бир келса қўша-қўша келади, деганларидек, табиий офатдан сақланиш ишлари учун айниқса 7 июль куни машаққатли кечди,-дейди касаба уюшмалари Фарғона вилоят кенгашининг раиси А.Мансуров. - Ҳар икки қишлокда электр энергияси узилган, кўприкларга зиён етган. Вилоят касаба уюшма фаолларидан Б.Дадажонов, Ю.Исмоилов, А.Усмонов, М.Жўрабоевлар икки қадамда жойлашган Ёрдон ва Шоҳимардонга минг машаққатлар билан, Қирғизистоннинг Оразбеков номидаги қишлоғи орқали тоғ сўқмоқларидан ўтиб боришга мажбур бўлдилар.

Албатта, касаба уюшма фаолларининг тезкор ҳаракати, бу ишларга бошқа ташкилот ва одамларнинг жалб этилиши туфайли табиий офат оқибатлари зудликда бартараф этилди. Оромгоҳларда маза қилиб ҳордиқ чиқараётган ўқувчи ёшларнинг хотиржамлигини таъминлаш учун уларга бехавотир бошпана, иссиқ озиқ-овқатлар вақтида етказиб берилди. Бу ишларни рисоладагидек амалга оширишда «Ёш алоқачи» болалар оромгоҳи бошлиғи А.Тешабоев, тарбиячи С.Турғунова, шифокор Б.Файнберг, «Ёрдон» болалар оромгоҳи бошлиғи Т.Мамадалиев, бош етакчи М.Раҳимова, Э.Бобоев номидаги оромгоҳдан Д.Халилов, Б. Ҳусаинов, Т.Сулаймоновларнинг фидойилик ва жасоратлари таҳсинга сазовордир.

Эл дардига ҳамиша дардкаш ҳисобланган касаба уюшма ташкилоти бу ишларда жонбозлик кўрсатди. Хусусан, табиий офат содир бўлган қишлоқларни бориб кўриш, шундай кунларда маҳаллий аҳолининг кўнглига йўл топиш, мақсадида Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси кенгаши раисининг ўринбосари О.Муҳитдинова бошчилигидаги гуруҳ Оқсув соҳилларида бўлиб қайтишди. Бу ерда одамлар билан учрашиб, кўнгилларига йўл топишди, руҳларини кўтаргандай бўлишди.

Н.АЛИМОВ.

Бағри бутун ўзбегим

ДЎСТОНА ТУҲФА

Шоҳимардондаги сув тошқини ҳар бир ўзбекистонликнинг қалбини ларзага келтирди. Бу табиий офат ҳақида эшитганим заҳоти мени ҳам беихтиёр титроқ босди. Шоҳимардон халқи, унинг ажиб табиатидаги фавқулодда содир бўлган ўзгариш кайфиятимни анчайин туширди. Илмий экспедициялар ва сафарлар баҳонасида бу жойларда кўп бўлганман, қишлоқнинг мард, меҳнаткаш инсонлари билан хўп суҳбатлар қурганмиз. Айниқса, шоҳимардонликларнинг адабиёт ва санъатга, маънавият сарчашмаларига бўлган ҳурматини қадрлайман.

Саховатпеша халқимиз офатдан зарар кўрган оилаларга қурби етганча ёрдам бераётибди. Умумхалқ хайр-эҳсон ҳаракатидан мен ҳам четда қолмасликка аҳд қилдим. Мен сўнгги йилларда йиққан қарийб 300-350 та нодир китобларимни Шоҳимардон халқига ҳадя этмоқчиман. Шахсий кутубхонамда сақлаб келаётган бу асарлар асосан республикамизнинг мустақиллик йилларида яратилгандир.

Малик МУРОДОВ,
филология фанлари доктори, профессор.

МУСТАҚИЛЛИГИМИЗНИНГ ЕТТИНЧИ ЙИЛИ–ОИЛА ЙИЛИ

ОИЛА даврасида

ДЎСТ ДИЙДОРИ...

Икки нарса дилдаги ғам офати,
Дўст дийдори, доно киши суҳбати.

Абу Шукур БАЛХИЙ

Дўст топсанг сақлағил фидо этиб жон,
Дўст этагин қўлдан чиқарма осон.
Кишига соғлом иш-дўстлик қилишдир,
Вафо кўргизмак асли катта ишдир.

Носир ХИСРАВ.

Дўстим қолсин десанг мангу дўст бўлиб,
Сўзлагил сен таъбу одатин билиб.

Абдумажид САНОИЙ.

Ғамли кун ким бўлса ҳамдарду ҳамдам,
У ёринг бўлғуси шодлик куни ҳам

Фаридиддин АТТОР.

Ғаму шодликка ёр бўлса баробар,
Уни чин дўст ҳисоб этгил, биродар.

Хисрав ДЕҲЛАВИЙ.

Ким айбингни айтса, у дўстинг ишон,
Ким яшириб юрса, заҳарли илон.

Рукниддин АВҲАДИЙ.

Ҳақиқий дўстга жонингни фидо қил,
Ва лекин, дўсту душман фарқини бил.

Абдураҳмон ЖОМИЙ.

Оқилдан душманлик бўлмайди пайдо,
Ғофил-чи, дўстликка ярамас асло.

Носир ХИСРАВ.

Тўпловчи: Акбар АЛИЕВ.

Одамийлик сабоқлари

ПОЙИНГИЗГА ГИРГИТТОН БЎЛАЙ

Оила кичиккина мамлакат. Оила юртининг меҳр қуёшига она қиёс этилса, тарбия боши - Отадир, ёши улуғлардир. Ота-онанинг ўз жигарпораларига муруввати Қуёшнинг она заминни беминнат ёритгани янглиғ улуғдир. Ўзаро ҳурмат-эҳтиром ҳам ана шу оиладан бошланади. Отани, Онани ҳурмат қилган албатта қўшнисини, ёру биродарини иззат қилган, ҳурмат қилган бўлади. Зеро, оналар улуғланиб «Жаннат оналарнинг оёғи остидан бошланур» битигида беқиёс ҳикмат мужассамдир.

Шу ўринда Муҳаммад Жабалрудийнинг бир ҳикояти ёдга тушади.

Бир йигитнинг саволига қиз шундай жавоб қилган экан:

- Кишининг қалбида қуйидаги бўстонлар бўлади. Биринчи илм бўстони, иккинчи-мулойимлик бўстони, учинчиси ихлос бўстони, тўртинчи камтарлик бўстони, бешинчиси - саҳоват бўстони, олтинчиси - ризо бўстони, еттинчиси - умид бўстони.

Йигит бу бўстонлар билан қизиққанида

Қиз дебди:

- Киши равнақ топай деса, аввало илм бўстонига киради ва у ердаги нодонлик ва жоҳиллик ҳашакларини юлиб, узоққа отади. Сўнг мулойимлик бўстонида адоват ва ҳасад тиконлари ўсган бўлса уларни ҳам юлади. Сўнг ихлос бўстонида риё ва бадгумонликни, камтарлик бўстонида такаббурлик ва мағрўрликни, ризо бўстонида эса манманлик ва қайсарлик тиконлари бўлса, бўстонни улардан ҳоли қилади. Сўнг умид бўстонига киради ва унда умидсизлик ва тушкунлик тиконлари бўлса, уларни ҳам юлиб ташлайди.

Йигит қизнинг ақл-идрокига тасанно айтиб, шунча илму ҳикматни кимдан ўрганганлигини сўрабди: Қиз:

- Ота-онамдан!- деб жавоб берган экан.

Демак ота-она фарзандларини оқ ювиб, оқ тараб ўстиради, илму-ҳикмат одобидан ибрат бериб, тарбия қилиши ҳеч кимга сир эмас. Фарзандлар эса ота-онани эъзозлаб, ҳурмат-иззат қилиб, кўнглини олиб дуосига сазовор бўлишга интилиши фазилатдир. Ота-она розилигини олишнинг ҳосияти улуғдир. Пайғамбаримиз Муҳаммад С.А.В. жаноблари «Кимки ота-онасининг ризолигини олган бўлса, унга қандай яхши! Тангри унинг умрини узайтиргай»-дейдилар. Ҳадису муборакларимизда «Ота-оналарнинг кексалик чоғида ҳар иккисини ёки бири бўлмаганда бошқасини рози қилиб, жаннатий бўлиб олмаган фарзанд хор бўлсин, хор бўлсин ва яна хор бўлсин» каби ўгитлар битилган.

Аммо на отани, на онани писанд қилмай, ҳурматларини жойига қўймайдиган ноқобил фарзандлар ҳам учрайди. Шу ўринда кўхна тарих фожеасидан бири, яъни фозил буюк инсон Улуғбекнинг ўлимини бир сония эсга олайлик. Бу нобакор фарзанднинг иши эмасмиди? Абдулатиф шафқатсизлик қилади падари бузрукворига, қалбини яралайди унинг. На Яратган эгамдан, на бандасидан ҳайиқади у. Аммо ҳақиқат қарор топгуси, ҳақ ғолиб келгусидир. Кун ботиб, тонг отиб қасос онлари ҳам зумда келади. Абдулатиф мамлакатни ёлғиз ўзи идора қила боради. Аммо отасининг қотилини халқ қўлламайди, ҳаммаслаклари юз ўгиради ундан. Абдулатиф бир кун қўлига китоб олади, унинг варағидаги биргина гапни ўқийди: «Падаркуш подшоликка ярамайди, яраса ҳам олти ойдан нарига ўтмайди».

Ҳа, олти ой. У ўз ҳамтовоқлари томонидан ўлдирилади. Унга на тахт, на бойлик ва на ҳаммаслаклари мададкор бўла олмайди, вафо қилишмайди. Бу бевафо дунё ўткинчидир, киприк қоққинча дамда ўтадикетади. Лекин инсон ўзига берилган қисқа инояти — умри мобайнида ота-онасини, опа-укасини, қўни-қўшниларини, ёру-биродарларни ҳурмат қилиб бормоғи лозим. Ушбу тарихнинг аччиқ ҳақиқати сабоқ бўлмоғи керак барчамизга. Ўз яқинларини ҳурмат қилган киши, бошқаларни ҳам ҳурмат қилади, иззатини ўрнига қўяди. Ҳиёнатнинг гуноҳлигини англаб пок йўлни тутган фарзандлар оналарининг оёқлари остидан бошланувчи жаннатни кўзлайдилар. Отасининг розилиги билан Худонинг розилигини олишга интилади комил фарзанд. У фарзандларнинг ота-оналар олдидаги бурчларини шараф билан адо этади. Яъни, овқатга, кийимга муҳтож бўлиб қолса уларни овқатлантириш ва кийинтириш, чақирганларида «лаббай» деб етиб келиб, хизматга буюришса бажону дил бажариш, гуноҳ ва ғийбат ишлардан бошқасини буюришса итоат қилиш, мулойимлик билан гаплашиш, тавозе билан исмларини айтмай муомала қилиш, уларнинг ортларида юриш, ўзларига лозим деб яхши кўрган нарсаларини уларга илиниш, Аллоҳдан ўзи учун қандай мағфират тиласа, уларнинг ҳам гуноҳларидан кечишни сўраш каби бурчларини адо этиши билан ота-оналарининг рахматини эшитади, розилигини олади, дуосига сазовор бўлиб боради. Бу Аллоҳ Таоло биз фарзандлар учун берган буюргани, рушду саодат йўлининг эшигини очиб борувчи мўминнинг асосий бурчларидандир.

Илоҳо ота-оналаримизнинг кўнглини хушнуд этиб, дуоларига сазовор бўлишликни Яратган Эгам насиб айласин.

Ирода ҲАМЗААЛИ қизи.

Тошбуви опа Мирзаева (суратда)лар оиласини Самарқандда яхши билишади.

«Она кўнгли-болада» деб бежиз айтишмайди. Эрталаб ишга кетишда ҳам, кечқурун ишдан қайтишда ҳам, фарзандлари билан бир оз бўлсада суҳбатлашиб олади. Бугун ҳам қизини ишга жўнатаркан қизига меҳр билан боқади. Ўгитини аямайди. Юртимизда мана шундай, юртимизга омонлик, бахт-саодат, фарзандларига иқбол тилаб турган оналаримиз ҳар доим омон бўлишсин.

Суратчи: Тоҳир НОРҚУЛОВ.

Болаларингиз билан бирга ўқинг

XANDALAR

Kichkina qizcha bozorda oyisini yo'qotib qo'yib, yig'lay boshlabdi. Shunda uning atrofiga to'plangan xotinlar so'rashibdi: - Oying qanday kiyingan, yuzlari qanaqa?

- Eng chiroyli kiyingan, hammadan chiroyli mening oyim bo'ladilar.

***

Kichkina qizcha bugungina do'kondan sotib olishgan qo'g'irchog'ini oyisiga ko'rsatib debdi:

- Oyijon, aytingchi kimning qizi chiroyli?

- Seningcha qanday?

- Sizning qizingiz chiroyliroq.

***

Boshlang'ich sinf o'quvchilari o'zaro suhbatlashyapdilar. Ulardan biri do'stiga dedi: - Do'stim, senda ikkita mushuk bor. Bittasini menga ber. Men ham mushuk boqmoqchiman.

- Qaysisini olmoqchisan?

- Oqini bersang ham mayli.

- Yo'q, uni o'zim ham yoqtiraman.

- Unda qorasini ber.

- Uni berardim, lekin «O'zing yoqtirmagan narsani boshqaga berma», - deyishgan ekan donolar.

***

Bir sho'x bola o'zining soyasini ko'rdi-da, uni urishga tutindi. Ustidan sakradi, yonidan yugyrdi, tepib ushlamoqchi bo'ldi. Soya esa hech tutqich bermasdi. Nihoyat bolakay charchadi, jahli chiqdi. Uyga qaytmoqchi bo'ldi. Qarasa soyasi ham uning ortidan kelayapti.

- Ah-ha! Sening ham ovqat yeging kelayaptimi? Unda, yur kettik!

***

Hovlida aylanib yurgan ikkita xo'roz bir pastda bug'doy donini topishibdi.

- Men birinchi bo'lib ko'rdim! - debdi birinchisi.

- Yo'q, men avval ko'rdim! - debdi ikkinchisi.

Ular urusha boshlabdilar. Daraxt shoxida o'tirgan chumchuq tezlik bilan uchib kelibdi-da, bug'doyni yutib yuboribdi.

- Ey, siz janjalkashlar!- debdi chumchuq. Mana men sizga qaraganda qancha kichkinaman. Yo'q narsadan janjal chiqarish kerakmasligini men ham bilaman.

Bahriddin TURG'UNOV tayyorladi

Психолог минбари

ИРОДАНГИЗ ҚАЙ ДАРАЖАДА

Азиз муштарийлар қуйида тавсия қилинаётган тест орқали сиз иродангизни нақадар кучли, ўрта ёки заиф эканлигини билиб олишингиз мумкин.

Агар саволга «Ҳа» деб жавоб берсангиз - 2: «билмайман» деб жавоб берсангиз - 1: ва ниҳоят «йўқ» деб жавоб берсангиз ўзингизга -0 очко қўйинг.

1. Бажараётган ишингиз ўзингизга ёқмаса ҳам мазкур ишни охиригача етказишга ҳаракат қиласизми?
2. Жанжалли ҳолатга тушиб қолганингизда ўзингизни тута оласизми?
3. Агар сизга парҳез тутиш тавсия этилган бўлса барча ширинликлардан воз кеча оласизми?
4. Зарурати бўлмаган тақдирда ҳам уйқунгиздан воз кечиб бир мунча илгари уйғона оласизми?
5. Агарда жиноят содир этилган бўлиб, унга сизнинг гувоҳлик кўрсатмаларингиз керак бўлиб қолса, ўша жойда туриб тураоласизми?
6. Сизнинг номингизга келаётган хатларга қисқа вақт ичида жавоб қайтарасизми?
7. Тиш дўхтирига бориш сизга даҳшатли бўлиб кўринганида ўз фикрингиздан қайтасизми?
8. Қизишиб ваъда бериб қўйганингизда ва бу ваъдани бажариш бир қанча нохушликларни келтирса ҳам ўз ваъдангизда турасизми?
9. Кун тартибига қатъий риоя қиласизми?
10. Агар телевизорда қизиқ кўрсатув берилаётган бўлса, бажарилиши зарур бўлган ишларни бошқа вақтга кўчириб қўясизми?
11. Сизга қарата айтилаётган гаплар ўринсиз бўлсада жанжал пайтида ўзингизни биринчи бўлиб тута оласизми?
12. Бажараётган ишингиз нохуш воқеаларга олиб келишини била туриб ўз ишингизда давом этасизми?
13. Врач маълум бир дорини қабул қилишнинг ўта муҳимлигини айтса ҳам, лекин мазкур дори кўнглингизга ўтирмаса уни қабул қиласизми?
14. «Жимлик - бу олтин демақдир» деган иборага сиз ҳам қўшиласизми?

Юқоридаги саволларга ҳақиқатан ҳам очиқ ойдин жавоб қайтарган бўлсангиз ва бу жавоблар сизни тўла қониқтирса иродангиз нақадар кучли, ўрта ёки заиф эканлигини билиб олинг.

Агар сизнинг тўплаган очколарингиз 0 дан 12 гача бўлса унда сиз эга бўлган ирода бироз заиф бўлиб, сизга нима осонроқ ва қизиқарлироқ бўлса ўша ишни бажаришга ҳаракат қиласиз, бажарилиши мумкин бўлмаган ишларга эса қўл силтаб қўясиз.

Тўплаган очколарингиз сони 13 дан 20 гача бўлса унда сизнинг ирода кучингиз ўртача бўлиб, бирор бир тўсиққа дуч келганингизда уни енгиб ўтишга ҳаракат қиласиз. Лекин бошқа бир осонроқ йўли тўғри келиб қолса дарҳол ўша йўлни тутасиз. Яхши ниятда эса бошқа ёки ортиқча мажбуриятларни ўз зиммангизга олмайсиз.

Ва ниҳоят тўплаган очколарингиз сони 21 дан 28 гача бўлса сиздаги ирода кучли бўлиб сизга ишонса бўлади ва сиз бу ишончни оқлайсиз.

А.БЎРИЕВ таржимаси.

«Ишонч» устахонаси

ДЕКОРАТИВ ҚУШЧА

Бу қушча тасвирини қиз болаларнинг кийимларига тикиб қўйишингиз мумкин. Унинг тумшуғи, танаси ва қанотларини чиройли рангдаги матолардан қирқиб, тайёрланг. Кўзи ўрнида эса чиройли тугмачани тикиб қўйинг. Бу тасвирни кийимнинг икки томонига жойлаштириш ҳам мумкин.

Ҳ.ЭГАМОВ.

«Оила йили» викторина танлови

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Оила манфаатларини таъминлаш борасида 1998 йилда амалга ошириладиган тадбирлар Давлат дастури тўғрисида»ги қарори республикамиз транспорт корхоналарида ҳам изчил амалга ошириб келинмоқда. Тошкент шаҳар йўловчилар ташиш транспорт корхоналари Давлат уюшмасига қарашли сарой ва деполарда ҳам бу борада қатор ибратли тадбирлар кўрилмоқда.

Уюшма бошқаруви томонидан «Оила йили»га бағишланган танлов викториналарини ўтказиш бўйича махсус буйруқнинг эълон қилиниши ҳам нур устига аъло нур бўлди. Метрополитен, автокорхоналар, электр транспорти корхоналарида уларнинг энг яхши ходимлари оилалари иштирокида ўтказила бошланган бу танлов жойларда қизиқиш уйғотди.

Кўрикда транспортчилар томонидан касб маҳорати қай даражада ўзлаштирилаётгани, ўлка тарихидан қандай билим ва тушунчага эга эканлиги, ўзбек оилалари анъаналарига қандай амал қилаётгани ҳам инобатга олинади.

Энг яхши оилаларни оммавий ахборот воситалари орқали тарғиб қилиш тадбирлари ҳам кўрилди.

А.АКБАР.

Тиббий маслаҳат

ТИЛИМИ ТИЛНИ ЁРАР...

ва фақат шугина эмас, тарвуз ва қовуннинг даволовчи хусусиятлари ва хосиятлари хусусида

Тарвуз ўта хушхўр ва шифобахш неъматдир. Тарвуз таркибида кўп микдорда сув, 11 фоизга қадар қанд, В1, В2,С, РР витаминлари, каротин, органик кислоталар, жумладан, фолат кислота, пектин, калий, магний, фосфор, кальций, темир ва бошқа моддалар бўлади.

Абу Али ибн Сино тарвуз мевасининг юмшоқ қисми ва уруғини жигар, буйрак касалликларини даволашда ҳамда сийдик ҳайдовчи дори сифатида ишлатган. Тарвуз шарбати чанқоқ қолдириши билан бирга, ўт ва сийдик ҳайдаш хусусиятига эга, яллиғланиш билан боғлиқ бўлган хасталикларнинг олдини олади. Шунинг учун юрак, буйрак ва жигар касалликларида уни истеъмол қилиш тавсия этилади. Халқ табобатида тарвуз сариқ касаллиги билан оғриган беморларга ва безгак хуружида тавсия қилинади.

Тарвузнинг қуруқ пўчоқларидан тайёрланган дамлама йўғон ичакнинг ўткир ва сурункали яллиғланишида ёрдам беради.

Тарвуз кишини оздиришга ёрдам беради, паришонхотирликнинг давоси сифатида ҳам ишлатилади. Тарвуз уруғларининг сут билан яхши аралаштирилгани бачадонда қон кетишини тўхтатади, мағизлари гижжа ҳайдовчилардан ҳисобланади.

Илмий тиббиётда тарвуз шарбати подагра, артрит, қандли диабет кабиларни даволашда ишлатилади. Унинг сархил кўк пўчоқлари ҳамда қуритилган пўчоқларидан болаларда бўладиган колит касаллигини даволашда фойдаланилади. Тарвуз склерозга қарши, камқонликда дармон бағишловчи, шунингдек ўт ва сийдик ажратиш йўлларида тош бўлганида кўпроқ истеъмол қилиш тавсия этилади. Тарвуз тўйимли неъмат сифатида ҳам инобатга олинади. Масалан, 100 гр. тарвуз 40 каллорий қувват бериши мумкин. Темир етишмаслигидан бошланган анемия (камқонлик), сурункали қабзият (ич қотиш) маҳалида 1-2,5 граммдан тарвуз этини кунига 4-5 махал еб туриш тавсия этилади.

Қовун таркибида инсон организми учун зарур бўлган органик ва минерал тузлар, витаминлар бўлади. У даволаш воситаси сифатида қадимдан қўлланилади. Искандар Зулқарнайн замонаси тиббиёт асарларида (Искари-Аъзам) турли хил хасталикларни, жумладан, бронхит, сил, мигренни даволаш ва нафас йўлларини тозалаш учун қовундан тайёрланадиган бир қанча дори-дармонлар зикр қилинган. Бод касаллигини даволаш учун қайнатилган қовун ширасини суркаш, захм касаллигида қовун уруғи жавҳарини истеъмол қилиш тавсия этилади. Ёш уруғдан тайёрланган малҳам шишни бартараф этиб, йирингни тортиб олади.

Табибларнинг султони Абу Али ибн Сино ўз асарида: «Қовун, хусусан унинг уруғи ва эти қон томирларини кенгайтиради, терини тозалайди. Қовун уруғи офтоб уришидан сақлайди, сепкил ва бош қасмоғини йўқотади. Пишгани ҳам, сапча қовун ҳам сийдик хайдаш хусусиятига эга, буйрак, сийдик қопчиғи ва жигардаги тошларни йўқотади» - деб ёзган эди. Олимларнинг таъкидлашича заифлашган аёлга ҳомиладорликнинг биринчи ярмида қовун истеъмол этиш маъқул кўрилмайди, бунда ўз-ўзидан бола ташлашнинг олдини олиш кўзда тутилади. Аммо аёл соғлом бўлса, у тақдирда ҳомиладорликнинг бутун даври давомида мунтазам қовун истеъмол этавериши мумкин. Халқ табобатида дармони қуриб қолган ва камқонлик касалларига қовун буюрилади. Гепатит билан оғриб ўтган ва ичи қабзият бўлиб юрадиган одамларга у фойдалидир. Юзга сепкил, ҳуснбузар тошганида, доғ тушганида кечаси ётиш олдидан юзга қалин қилиб эти қолдирилган қовун пўчоғи, боғлаб қўйилади. Уруғларини ҳам янчилган ҳолда сувга яхши қориштириб сепкил ва ҳуснбузарларни йўқотиш учун ишлатилади. Буйрак тош касаллигида қовуннинг сувга қориштирилган ана шундай уруғини овқатдан олдин, ярим стакандан кунига 2-3 маҳал ичилади.

Қовун уруғининг сути, шунингдек қовун уруғининг ўзи ва чала етилган қовун шираси гижжа ҳайдайдиган жуда яхши воситадир.

Қовун таркибида клетчатка (хужайра) бўлиб, у ичакдаги фойдали микрофлоранинг ҳаёт фаолиятига ижобий таъсир кўрсатади. У организмда холестеринни чиқаришга ёрдам беради ва овқат ҳазм қилиш жараёнини яхшилайди. Қовунда фолат кислотаси ҳам бўлиб, у склерозга қарши таъсир қилади.

Қовунни - глюкоза ҳамда витаминларнинг ҳақиқий чашмаси деса бўлади. Бу моддалар жигар, буйрак, юрак, ошқозон, ўпка ишини ривожлантиради, одамни умуман тетиклаштиради.

Фақатгина аллергик, диабет ва бошқа касалликларида қовун истеъмол қилиш кўнгилсиз оқибатларга олиб келиши мумкин.

Сафар МУҲАММАДИЕВ, доцент.

«САДОҚАТ ГУЛШАНИ» ОИЛА ХИЗМАТИДА

Амударё тумани хотин-қизлар қўмитасининг нашри - «Садоқат гулшани» газетасининг дастлабки сони ўқувчилар қўлига бориб тегди. Бугунги мураккаб бозор муносабатларига ўтилаётган бир пайтда хотин-қизлар қўмитаси, унинг тиниб-тинчимас раисаси Хонимжон Ражабованинг саъй-ҳаракатлари билан компьютерда саҳифаланиб чоп этилган 16 саҳифали чиройли, мазмундор газета дарҳол муштарийлар эътиборини тортди. Унинг саҳифаларидан ранг-баранг қизиқарли материаллар, ёрқин суратлар ўрин олган. Газетанинг асосий диққат-эътибори тумандаги 24 мингдан зиёдроқ оилаларнинг мустаҳкамлиги, тинчтотувлиги, осойишталигига қаратилгандир. Бу юзасидан тажрибали оила бошлиқлари, маҳалла оқсоқоллари, кайвони момоларнинг фойдали фикр-мулоҳазалари берилганлиги газетанинг янада ўқимишли бўлишига ёрдам берган.

Абду РАҲМОН, «Ишонч» мухбири.

Алпомиш авлодлари

ЧИЛЛАДА ЧОРПОЯ ҚУРГАН ПОЛВОН

— Бизнинг қишлоқда Абдулла полвон деган киши ўтган,- дея сўзлаб берди бир танишим, - айтишларича, курашда-ку у кишига тенг рақиб камдан-кам топиларкан, улоқ ва чавандозлик соҳасида ҳам унинг олдига тушадиганни кўрмаганмиз, дея кексалар гапиришганларни кўп эшитганман. Улоқни олганида одамлар атайлаб:

- Полвон, чангини силкитиб қўйинг, деб руҳлантиришаркан. шунда полвон 100-150 килолик бузоқ танасини бир қўлида эгардан анча узоқлаштириб, худди дўпписи чангини қоққандек силкитаркан-да тупроқ ва қумдан халос этиб яна эгари қошига босиб отига қамчи босаркан. Ана шундай чавандоз тақимидан улоқни қайтариб олишни тасаввур этиб кўринг!

Унинг 1945 йил кўкламида Марғилонда ўтказилган катта улоқда қанчадан-қанча чавандозларни доғда қолдирганлиги агар шу соҳада солнома яратилгудек бўлса, унинг саҳифаларидан муносиб ўрин олишлиги табиий эди.

Ўшанда томошада иштирок этиш учун вилоятдан томошага келган ўндан ортиқ полвон орасида Абдулла полвон чинакамига ўзини кўрсатган, шуниси ҳам борки, полвонларни томошага боришлари учун етакчилик қиладиган раҳбар Абдуллани бетга чопарлиги, айрим кимсалардек, ялтоқланавермаганлиги учун ёқтирмаганлигидан атайлаб қолдириб кетганди. Томоша бошланмасидан бир кун олдин Марғилонга боришганларида республикадан келган вакил чавандозларни рўйхатга олаётиб ногаҳон Тўрақўрғон туманининг Катта Қурама қишлоғидан чиққан Абдулла полвон Умрзоқов йўқлигини пайқаб қолган ва тезлик билан топиб келишни буюрган. Тумандан борган вакил номардлик қилганлигини пайқаган Абдулла полвон аввалига унамаган. Кўпчилик қистовидан кейингина ўзининг илғор бригадирлиги учун ажратилган Қора айғирига эгар урди. Улоқ ўтказилаётган ерга етиб борганида аллақачон ўйин бошланган, эпчилроқлар соврин олишга ҳам улгуришган эди. Қарангки, Абдулла етиб борганига қадар Намангандан борганлардан бирон чавандоз соврин олишга муяссар бўлмаган экан. Эгасининг ўзига таниш енгилгина силтови билан Қора айғир майдон бўйлаб шошилган булут тўпидек гоҳ у ерда, гоҳ бу ерда қўққисдан пайдо бўлаётган отлар тўпи узра ўзини урди. Тўдани шитоб билан ёриб бориб ўртага етди. Полвоннинг қиличдек узун ва бақувват панжалари улоқни ушлади. Сал ўтмасдан наманганлик полвонларнинг дастлабки «юки» марказий минбар олдига бориб тушди.

Ўша кунги томоша чоғида тағин бир эсда қоладиган воқеа юз берди. Маҳаллий томошабинлардан бир гуруҳи кутилмаганда ўйинга қўйилган улоқни судра-судра қилишиб четдаги аравага юклаб чилвир билан боғлашга тушишди. Одамларнинг норозилик билан янграган ҳайқириғи борлиқни тутди. Шунда бу бевошликка чидамаган Абдулла полвон отини чоптирганича ана шу арава ёнига етиб борди-да, улоқ туёғидан тутиб отига қамчи босди. Қора айғир аравани тепасидаги уч-тўрт одами билан шарақлатганича судрашга тушди ва майдонни гир айлантиришга бошлади. Хуллас, Марғилон томошасидан Намангандан борган полвонлар Абдулла шарофати туфайли ўн беш бош туёқ соврин олиб қайтишди. Бу тахлит мисоллар эса биз ҳикоя қилаётган полвон ҳаётида кўп бор юз берганки, буларнинг ҳар бири алоҳида биттадан қизиқарли мақола мавзуси.

Энг муҳими, полвоннинг Наманган шаҳри аҳолисини сув балоси хавфидан сақлаб қолишда кўрсатган жасорати ҳақида: ўшанда уруш ғалабамиз билан якунланган дастлабки йиллар эди. Қиш қаттиқ келиб қор кўп ёғди. Баъзи иморатларнинг томига қор қалинлигидан бемалол кўча тарафдан ҳам чиқса бўлаверадиган ҳолат юзага келиб қолган эди. Устига-устак мавсум охирида тўсатдан кун исиб кетди. Анҳор ва дарёлар тўлиб-тошиб оқа бошлади. Дам у қишлоқни, дам бу шаҳарни «сув олди» деган ваҳимали гаплар тарқалаётганида кечқурун Абдуллани уйга чақириб келишди. Эрта тонг ҳашарга боришларидан огоҳлантиришди.

Табиатнинг қизиқ ўйинлари кўп-да. У инсон мақсади ва режалари билан ҳисоблашмайди. Қоровул хабаридан сўнг ҳавода булутлар пайдо бўлди. Бир соат ўтар-ўтмас бетиним қор ёғишга тушдики, у одатдаги «сариқ қор»га сираям ўхшамасди. Бунинг устига чунонам совуқ бошландики, кексалар ҳам баҳор остонасида бу тахлит чилла совуғини билмаганлигини таъкидлашарди. Хўжаликдан тўпланган полвонсифат йигитлар аравада минг қийинчилик билан шаҳарга етиб келишганларида вақт тушликка яқинлашган эди. Одатда шаҳарнинг ўртасидан, аслида, анча пастликдан оқадиган Намангансой бу гал бет ювиш учун қўл узатсангиз етадиган даражада кўтарилиб, ўзанига сиғмасдан ҳайқирарди. Ғиштқўприк даҳасидан бир чақиримча пастлик қисмида айниқса, хавфли вазият вужудга келган, сой суви баъзи маҳаллалардаги уйларга кира бошлаганди. Ана шу қирғоқда зудлик билан чорпоя қуриш талаб этиларди. Аммо шундай совуқда ким сувга тушади?

Абдулла полвон чўнтагига қўл суқди-да пул чиқариб узатди:

- Бир кило қўй ёғи келтириб эритиб беринглар, мен тушаман сувга!

- Пулни жойига солинг,-ишга раҳбарлик қилаётган киши шундай деди-да кимгадир имо қилди.

Косадаги эритилган ёғни шўрва симиргандек ютган полвон тиззани кўмадиган қор устига кийим-бошини ва этигини ечиб қолдирди-да, ёлғиз бўз иштон билан ҳайқириб ва қор ҳамда муз парчалари аралаш оқаётган сойга ўзини ташлади. Бўйнигача сувга кўмилган ҳолда чорпояни сувга ташлашга ундади. Шиддатли оқимга муз парчаларининг яланғоч баданига урилишига дош бериб сув ва қор намида янада оғирлашиб чорпоя ёғочига елка тирар, бошқалар мустаҳкамлагунларича қўли билан тутиб турарди. Шу кўйи бир ярим-икки соат сойдан чиқмади. Ниҳоят сойнинг уч жойига чорпоя ўрнатилиб бўлгандагина шошилмасдан қирғоққа ўрмалади. Аввалига елка ва бўйинларини, оёқларини, сўнг белини қор билан обдон ишқалатди. Кейин кийим-бошини қўлтиқлаб сой қирғоғидаги чойхонага қараб йўл олди...

- Ахир, Абдулла полвонлар Алпомиш авлодлари эмаслигига, унинг зурриёдларидан тарқалмаганлигига ким кафил бўлади? -даврадаги бошқа ҳамроҳимиз савол ташлади. Биз ана шундай паҳлавонлар ворисларимиз.

Обиджон ЖУМАНАЗАРОВ,
«Ишонч» мухбири

ОҚИБАТ-МЕҲР ДАРАХТИНИ ГУЛЛАТАДИ

(Ўзбекистон халқ ёзувчиси Худойберди ТЎХТАБОЕВ билан суҳбат)

- Худойберди ака, сиз БЕДОРЛИКНИ қандай ҳис қиласиз?

- Бедорлик бу шахснинг ва жамиятнинг ҳолатидан келиб чиқадиган бир кайфият деса ҳам бўлади. Ҳар бир шахснинг ўз олдига қўйган мақсадлари ҳал қилиши лозим бўлган муаммолари бўлганидек, жамиятнинг ҳам бугун ҳал қилиши лозим бўлган юмушлари, долзарб муаммолари бўлиши табиий. Бугун ҳалқимиз демократик тамойилларга асосланган янги жамият қураяпти. Янги мафкура яратилаяпти. Бир ёзувчи сифатида мени кўпроқ ўйлантираётган, бедорлик ҳолатимни юзага келтираётган муаммолар кўп. Энг аввало мен болалар ёзувчисиман. Болалар ва ўсмирлар руҳий оламидаги ва онгидаги қатламларни турли тўлқинларни кузатамиз. Яъни, бола ва ўсмирнинг руҳияти қандай шаклланаяпти деб кўпинча ташвишланаман. Ҳеч сир эмас, болаларимиз ва ўсмирларимиз кўраётган фильмларда, кияётган кийимларида, еётган таомларида Оврупа руҳий тўлқинлари кўпроқ учрайди. Ният қилардимки, шаклланаётган боланикнинг руҳиятида миллий тўлқинлар юқорироқ бўлса. Масалан, тарихий обидаларимиз, яшаб ўтган буюк алломаларимиз, миллий озодлик учун қурбон бўлган-ажойиб қаҳрамонларимиз, оналаримизнинг нодир каштачилик санъати, боболаримизнинг буюк ёғоч, ганч ўймакорлик санъати, аҳлоқий дурдоналарни ўзида жамулжам қилган беҳисоб эртакларимиз, борингки, миллатнинг қиёфасини белгилаб турадиган, минг йиллар давомида синовдан ўтган урф-одатларимиз, расм-русмларимиз-мана шулар мисолида бола ва ўсмир руҳи шаклланса уларда миллат билан фахрланиш, шу бойликларни яратган халққа нисбатан катта муҳаббат, демакки, ватанпарварлик ҳисси вояга етади.

Яхши биламизки, ҳар қандай янги мафкура шаклланаётганда мафкурачилар ёшлар қалби учун курашади, покиза тоза қалбларга эга бўлиш ҳаракатини бошлайди. Демак, мен ҳозир болаларнинг кўпроқ ўқишини, миллий қадриятларни кўпроқ ўрганишини ўйлайман. Ёзаётган китобларимда ҳам шу ҳолатни талқин қиламан. Телевидениеда «Ўйла, изла, топ!» кўрсатувини олиб бораман. Унинг мазмунини ўтмиш маданий бойликлари билан тўлдиришга ҳаракат қиламан. Демак, мени бедор қилаётган сабаблардан бири боланинг қалби ва руҳи қандай шаклланаётгани.

- Худойберди ака, халқ орасида «Ҳар не кетса кетсин, меҳр-оқибат кетмасин» деган маъноли сўзларни эшитиб қоламиз. Сиз меҳр-оқибат, савоб хусусида қандай фикр билдиришни истайсиз?

- Меҳр кўрсатмоқ-савобдир, дейдилар. Савобнинг икки ҳолати бор. Меҳр кўрсатган киши ҳам, меҳрни қабул қилган киши ҳам руҳида чароғонлик сезади. Дунёда яхшилик борлигига ишонади. Ўзи ҳам яхшиликлар қилгиси келади. Меҳр, савоб деганда шу нарсани назарда тутсалар керак. Оқибат эса шу меҳрнинг, шу савоб ишнинг ўзга бир қалбда, ўзга бир шахснинг қиёфасида давом этишидир. Меҳр бўлсаю, оқибат бўлмаса. Савобий ҳолатнинг давоми тўхтаб қолади. Оқибат меҳр дарахтини гуллатади, мўл-кўл мева беришига шароит яратади. Меҳр-шафқатли кишилар қанча кўп бўлса, оқибатли кишилар ҳам шунча бўлса бундай жамиятда яшаш осон бўлади ва ривожланиши ҳам тезлашиб кетади.

Донишмандлар бировга қилган яхшилигинг, хайрли ишинг ўзингга қилган яхшилигингдир, негаки яхшилик қилаётганингда руҳан бойийсан дейдилар. Кўпинча мен берган яхшими, олган яхшими деб ўйлайман. Бераётган кишининг кўнглида барибир умидворлик бўлади. Шунинг учун ҳам мақол борки, «Яхшилик қил, халқ билар, халқ билмаса холиқ билар». Демак, меҳр кўрсатаётганингизда ҳам, оқибат қилаётганингизда ҳам руҳингиз чароғон бўлишидан умидвор бўласиз. Гоҳо она меҳридан ўзга барча меҳр умидвор меҳр дейилади. Меҳр кўрсатаётганингда руҳан яйраб, қалбинг чароғон бўлаётганини ҳис қилсанг, яна ва яна меҳр кўрсатгинг келади.

- Болалик йилларингизда хотирангизга муҳрланиб қолган воқеалар бўлганми?

- Болалик, гўдаклик чоғимда хотирамга муҳрланиб қолган бир воқеани эсласам ҳалиҳануз қаттиқ изтиробга тушаман. Отам Тўхтавой бойвачча қулоқ бўлган. Ўша пайтлар Украинанинг Херсон вилоятига сургун қилинган эканлар. Ўшанда отам 19 ёшдаю, онам 16 ёшда бўлганлар. Украинага боргилари келмай назоратчиларни қўлга олиб қочганлар. Юртма-юрт, қишлоқма-қишлоқ икки-уч йил беркиниб юрганлар. Ниҳоят, милиция ходимлари 21 ёшли отамни қўлга тушириб калтаклаганлар.

Онам сочини юлиб додлаяпти, қўли орқасига боғланган отам тепкиланаяпти. Мен икки яшар эдим. Гоҳ у милиционернинг, гоҳ бу милиционернинг оёғига ёпишиб додлаяпман. Бир неча фурсатдан кейин отамнинг оғзидан қон келди. Онам қонни артиб олмоқчи бўлувди, уни ҳам калтаклашди. Онам йиқилиб тушди. Ўша куни жигари, буйраги эзилган отам оламдан ўтди. Ана шу қонли манзара мана 65 йилдан буён кўз ўнгимдан кетмайди. Тузумга ва унинг бошқарувчиларига бир умр нафратда ва ғазабда бўлдим. 14 йил давомида «Тошкент ҳақиқати», «Совет Ўзбекистони» газетасида фельетончи лавозимида ишлаб, шу тузумнинг бошқарувчиларига қарши курашдим. Қўлимга қалам олганимда ҳамиша қулаётган отаму сочини юлиб фарёд чекаётган бечора онам кўз ўнгимда турарди.

- Сиз болаларнинг севимли ижодкорисиз. Ижоддан ташқари фаолиятингиз ҳам жуда катта масъулиятни талаб этади. Ўзингизда қайси соҳага кўпроқ эҳтиёж сезасиз?

- Мен барибир болалар билан бирга бўлишни бахт деб биламан. Болаларнинг қувончини кўрсам қувониб кетаман. Йиғлашса, қўшилиб йиғлайман. Мен сизга руҳиятимга таъсир қилган бир воқеани айтай.

1939 йил фашистлар Польшага бостириб кирганда Варшавага яқин бир жойда етимхона бўлган. Болалар ҳаммаси қамоққа олиниб Освенцин лагерига ҳайдалган. Янош Корчан жаҳонга машҳур психолог бўлгани учун немислар уни ўз томонига оғдирмоқчи бўлишади. Катта лавозим, катта маблағ ваъда қилишади. У кўнмайди. Ниҳоят, болалар куйдириладиган пайт келади. Назоратчилар Янош Корчанга яна илтимос қилишади. У яна кўнмайди. Болаларнинг олдига тушиб: «Фарзандларим, Худога шукр, мана озод бўладиган вақтимиз келди. Сен отангни ахтараётган эдинг, сен онангни кутаётган эдинг, сенинг аканг ҳам армиядан қайтибди. Мана ҳозир дарвоза очилади-ю, ҳаммангиз меҳрибонларингизнинг бағрига отиласизлар. Қани хурсандчиликка қарсак чалайлик, ашула айтайлик, ўйинга тушайлик. Бошладик!» Шундай деб Янош Корчан ёниб турган криматорияга болаларнинг кўз олдида биринчи бўлиб ўзи кириб борди. Охирги дақиқасида ҳам болаларга қувонч бағишлади. Сўнгги нафасини ҳам болаларга бахшида қилди. Айтмоқчиманки, болалар дунёсига кирган одам ҳаётининг сўнги дақиқасигача улар билан бирга бўлиши керак.

Худога шукр, яхши замонларга етдик. Озодлик, эркинлик келди. Ана шу ҳолатларни тушунтириш учун ҳамиша болалар ўртасида бўлсам дейман.

Суҳбатдош: Сайёра ШОДИЕВА.

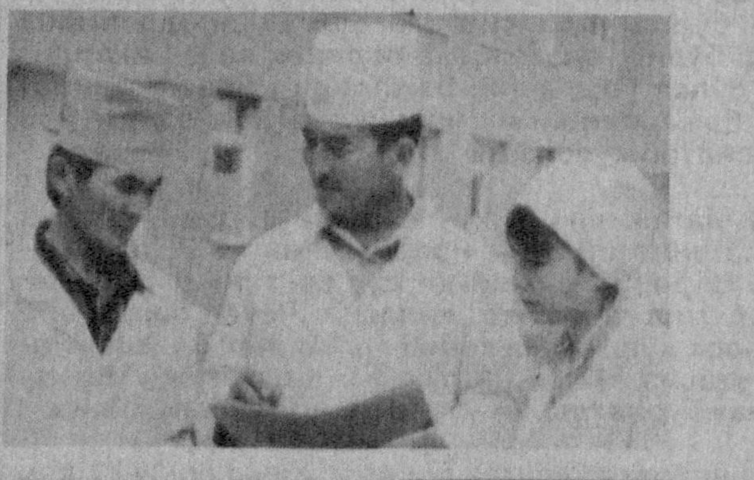

Қўшработ туман Марказий шифохонаси жамоаси эл соғлигини муҳофаза этишдек масъулиятни шараф билан ўташга ҳаракат қилаётир.

Суратларда: 1. Шифокор Э.Ёрбеков, бош шифокор ўринбосари А.Каримов (ўртада) 2. «Тез ёрдам» аъзолари - ҳайдовчи А.Жўраев, шифокорлар Б.Кўбаев ва Г.Эшатова, 3. Жарроҳлар Б.Бўриев, Ш.Бозоровлар.

Нурмамат АЛМУРОДОВ олган суратлар.

МАРКАЗИЙ ОСИЁ ЯНГИЛИКЛАРИ

Тожикистон ҳукумати ва мухолифат томонининг эришилган келишувга мувофиқ Президент И.Раҳмонов ҳукумат составига муҳолифатнинг яна тўрт кишисини киритишга розилик берган. Бош вазирнинг ўринбосари, мудофаа, қишлоқ хўжалиги вазирликлари лавозимлари шулар жумласига киради. Шунга қарамай мухолифатнинг баъзи дала қўмондонлари вақти-вақти билан ҳукумат қўшинларига қарши чиқиб турибдилар.

***

БМТнинг Тожикистонда яқинда ўлдирилган тўрт кишисининг қотиллари аниқланмагунча халқаро ташкилотлар бу республикадаги фаолиятларини тўхтатиб туришлари ҳақида халқаро ташкилотнинг масъул ходими гапирган. Қачонки, айбдорлар топилса улар ўз ишларини давом эттирар эмишлар.

***

Шу йилнинг биринчи августидан бошлаб Қирғизистонда табиий газдан фойдаланилганлиги учун тўланадиган нархлар 25 фоизга оширилди. Бунга ҳукуматнинг қўшни давлатларга бу ёқилғи учун тўлайдиган қарзи кўпайиб кетганлиги сабаб бўлди. Республикадаги корхоналар газ учун пулни ўз вақтида тўламаяптилар. Фақатгина Тўқмоқдаги ойна заводининг ўзи 50 минг сом қарздир: Ҳукуматнинг умумий қарзи эса ҳозир 2,5 млн. доллардан кўпроқ.

***

Об-ҳавонинг қуруқ ва иссиқ келиши оқибатида бу йил Қозоғистоннинг ўрмонларида кўплаб ёнғин чиққан. Кустанай областида 6,5 минг гектар ўрмонзор бўлиб ҳозир шу ҳудуднинг 2 минг гектари ўт ичида қолган. Бу йил ичида бу ердаги ўрмонзорни 72 марта ёнғин олган.Мутахассисларнинг айтишича, кейинги 75 йил ичида бундай ёнғин содир бўлмаган экан. Эсаётган шамол ҳам оловни ўчиришга ҳалақит бермоқда.

***

Эрон ташқи ишлар вазири доктор Камол Хорозий Марказий Осиё республикалари бўйлаб сафар қилмоқчи. У дастлаб Қозоғистонга ташриф буюриб, у ерда республика раҳбарлари билан Каспий денгизи мақоми тўғрисидаги масалаларни муҳокама қилиши кутилмоқда.

Автоҳаваскорлар диққатига

АЛВИДО «ТЎРТ ЮЗ ЎН ИККИНЧИ»

«Ишлаб чиқаришдаги ортиқча сарф-харажат ва зиёни» учун «Ижмаш» акциядорлик жамияти раҳбарияти ИЖ-412 автомашинаси ва модефикациясини ишлаб чиқаришдан тўхтатилсин, деган қарор қабул қилди. Бу автомобиль узоқ муддат, яъни 30 йил давомида завод конвейрларидан ҳеч тушмаган машиналардан биридир.

«412-чи»лар 1967 йилнинг октябрь ойида пайдо бўлган эди. Унда юқори распредвал билан двигатель ва алюмин блокли цилиндрдан иборат бўлган мамлакатдаги автомобиль қурилишида янгиликлардан бири бўлганди. Шу билан бирга «Москвич-412»нинг кузов ва шоссе агрегати «408-чи»дан ва ундан олдинги моделларнинг баъзи бир элементларини ўзига мерос қилиб олган эди. Бу машинани кўп йиллар давомида АЗЛК ва «Ижмаш» заводлари кейинчалик Ижевск шаҳрида ишлаб чиқарила бошлаган эди.

Иж-412нинг ишлаб чиқарилиши тўхтатилиши билан «Москвич»лар тарихи тугади, десак ҳам бўлади.

Бироқ, ҳеч ҳам тушкунликка тушманг, чунки «тўрт юз ўн иккинчи» ўз ўрнини ИЖ-2126 автомобилларига бўшатиб берди.

БЕЛЬГИЯДА «ЙИЛНИНГ ЭНГ ЯХШИ АВТОБУСИ»

Ҳозирги кунда ўзининг енгил автомашиналар ишлаб чиқарадиган корхоналари йўқ бўлган, вақтида дунёга «Империя», «ГН», «Минерва», «Эксцельсиор» маркали таниқли машиналар берган Бельгиянинг олис ўтмишдаги автомобиль шарафи сўнган деб ҳисоблашмоқда. Лекин барибир бельгияликларнинг менирал суви ва пивосидан бошқа фахрланадиган нарсалари талайгина. Яқинда улар учун жуда қувончли воқеа юз берди: Бельгия муҳандислари томонидан яратилган «Ван Хоол-Т-915-Акрон» номли автобус «1998 йилнинг энг яхши сайёҳлар автобуси» деган фахрли унвонга сазовор бўлди.

Европанинг 13 мамлакатидан қатнашган журналистлар ва халқаро жюри аъзолари Лаго Маджоре кўли атрофида ўтказилган синовидан сўнг янги авлод томонидан Бельгия «Акрон» автобуслари йўловчи, ҳайдовчилар ва туристик компаниялар учун ҳар томонлама жуда қулай деб тан олинди.

«ЯШИЛЛАР» ОЛАМИДА ЯНА БИР ЯНГИЛИК

Маълумки, Американинг Калифорния штати экологик жиҳатдан тоза автомобиллар сотиш бўйича дунёда олдиндадир. Маҳаллий қонуншунослар ёрдамида сотувчиларни оддий машиналар сотиш билан биргаликда «альтернатив» двигателли машиналарни намойиш этишга мажбур қилинаяпти. Шунинг учун Лос-Анжелесдаги авто-шоуда «Яшил» экспонатлар кўпчиликни ташкил қилганига ҳайрон бўлмаса ҳам бўлади.

Америкалик дизайнер Том Корбиннинг ихтиро қилган кичкина «Спарроу» номли электромобили машҳур автомобиллар орасида ҳам назардан четда қолмади. Бу электромобиль ҳар куни кўп йўл юрувчилар ва автомобиль ёнилғи қуйиш шаҳобчаларида ўз вақтини кетказишни истамаганлар учун қулайдир. «Спарроу» жуда кичик ва енгил бўлибгина қолмай, жуда арзон, атиги 13 минг доллар холос.

«КАМРИ»НИ КЎРМОҚ УЧУН

Кентукки штатида ғаройиб туристик объект барпо этилган. Қизиқувчан америкаликлар Блюграссдаги «Тайота»лар йиғиладиган заводга боришни ўз бурчлари деб биладилар. Бу заводда Америка бозорида энг таниқли бўлган «Камри» модели ишлаб чиқарилади. 1988 йилдан буён бу заводни томоша қилишга келаётган сайёҳлар сони 200 мингдан ошиб кетди. Завод маъмурияти гарчи ҳеч қанақа реклама ва таклиф этувчи ишлар олиб бормаётган бўлса-да, сайёҳлар оқими ҳеч тўхтамаяпти.

«Агар бундай ишларни олиб борганимизда эди»,-дейишади завод менеджерлари, бу ерга келаётган сайёҳлар сони жуда кўпайиб кетар эди, лекин бизнинг келаётганларга хизмат кўрсатишга вақтимиз етмайди, чунки ишлаш ҳам керак-ку ахир!

А.ХОЛОВА

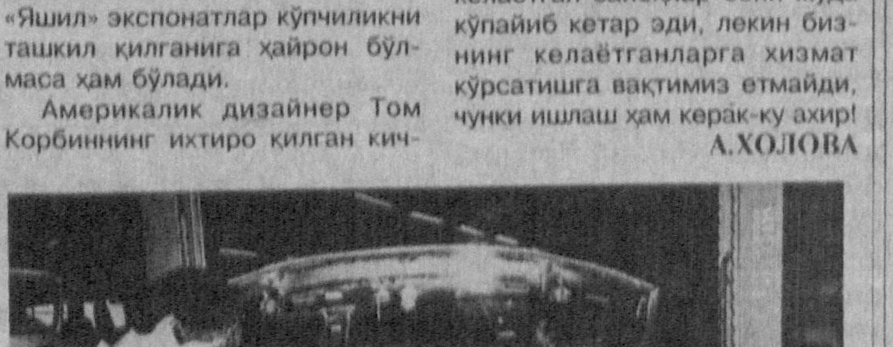

Спорт ● Спорт ● Спорт

ЁШЛАР БЕЛЛАШУВИ

Бир неча кун мобайнида футбол бўйича Республика ёшлар ўйинлари дастуридаги мусобақалар бўлиб ўтди. Маълумки, Қорақалпоғистон Республикаси барча вилоятлар ва Тошкент шаҳрининг ёш футболчилари 31-июль куни Жиззах, Зомин ва Ғаллаорол стадионларида саралаш учрашувларини бошлашган эди. Жиззах шаҳрида биринчи ва учинчи гуруҳ жамоалари ўзаро куч синашдилар.

Биринчи гуруҳ мусобақаларида Тошкент шаҳри, Қашқадарё, Сурхондарё ва Андижон вилояти футболчилари ярим финалга йўлланма учун ўзаро бахс олиб боришди. Кўпчилик мутахассислар Тошкент шаҳри футболчилари гуруҳда ғолибликни қўлга киритади, деб тахмин қилишган эди. Бироқ пойтахтлик футболчилар дастлаб Қашқадарё терма жамоасига 2:4 ҳисобида бой бердилар. Шундан сўнг сурхондарёлик футболчилар билан бўлган учрашувда 1:1 ҳисобида дуранг ўйнашди. Андижон терма жамоасига эса 1:2 ҳисобида ютқаздилар. Андижонлик футболчилар гуруҳ мусобақаларида рақиблари дарвозасига ўнта тўп киритишга муваффақ бўлишди. Айниқса, улар Сурхондарё вилояти терма жамоаси билан бўлган учрашувда йирик ҳисобда ғолиб чиқдилар. Андижонликлар рақиблари дарвозасига 8 та жавобсиз тўп йўллашди. Бу уларни тўплар нисбатига кўра биринчи ўринга кўтарилиб олиш имконини берди. Чунки ғолиблик учун даъвогарлардан ҳисобланган қашқадарёлик футболчилар Сурхондарё вилояти футболчиларини енгиб, биринчи ўринга даъвогарлик қилишаётган эди. Сурхондарёлик футболчилар устидан қозонилаётган йирик ғалаба «Андижон» жамоасини гуруҳда биринчи ўринни эгаллаш имконини яратди. Қашқадарёликлар гуруҳ мусобақаларида иккинчи бўлишди.

Ғаллаорол тумани стадионида Қорақалпоғистон Республикаси, Самарқанд ва Наманган вилояти футболчилари биринчи ёшлар республика ўйинларининг ярим финалга йўлланма учун кураш олиб боришди. Турнирга Наманган вилояти футболчилари ҳар томонлама пухта тайёргарлик кўрганликлари намойиш бўлди. Дастлаб наманганлик ёш футболчилар қорақалпоғистонлик тенгдошларини 5:0 ҳисобида енгишди. Шундан сўнг гуруҳдаги асосий рақиблари «Самарқанд» терма жамоаси билан бўлган учрашувда 6:1 ҳисобида устун келдилар. Натижада наманганлик футболчилар гуруҳда биринчи ўринни эгаллашди. Қорақалпоғистон республикаси футболчиларини 4:1 ҳисобида мағлубиятга учратган самарқандлик футболчилар эса иккинчи гуруҳда иккинчи ўринни олишди.

Жиззах шаҳридаги марказий стадионда ўтказилган учрашувларни минглаб футбол мухлислари қизиқиш билан томоша қилдилар. Учинчи гуруҳ мусобақаларида Тошкент вилояти футболчилари республика ёшлар ўйинларининг бош соврини учун асосий даъвогар эканликларини дастлабки учрашувданоқ яширмадилар. Пойтахт вилояти футболчилари саралаш ўйинларида уч учрашувда рақиблари дарвозасига 4 та тўп киритиб, ўз дарвозаларидан фақатгина бир тўп ўтказиб юбордилар. Улар майдон эгалари жиззахлик футболчиларни 7:1, Сирдарё вилояти терма жамоасини 3:0 ҳисобида енгишган бўлса, хоразмликлар билан бўлган мусобақада 14:0 ҳисобида ғалаба қозонишди. Шунингдек жиззахлик футболчилар Хоразм вилояти терма жамоасини 6:0, сирдарёликларни эса 2:0 ҳисобида енгиб, биринчи республика ёшлар спорт ўйинларининг гуруҳ учрашувларида иккинчи бўлишди.

Зомин тумани футбол жамоатчилиги ҳам ушбу турнирга катта тайёргарлик кўрганлигини намойиш этди. Бухоро, Фарғона ва Навоий шаҳридан келган футболчилар зоминликлар томонидан илиқ кутиб олинди. Тўртинчи гуруҳ ўйинларида дастлабки турданоқ Бухоро вилояти футболчилари учрашувни ғалаба билан бошлаб, биринчи ўринни қўлга киритишди. Улар Фарғона вилояти футболчиларини 3:1 ҳисобида енгдилар. Навоийлик футболчилар билан бўлган ўйин эса 1:1 ҳисобида тугади.

Донийр ЮСУПОВ.

ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА УЮШМАЛАРИ ФЕДЕРАЦИЯСИ МУАССИС
ИШОНЧ

Бош муҳаррир вазифасини бажарувчи:
Чори ЛАТИПОВ

Бош муҳаррир қабулхонаси-56-25-36
Бош муҳаррир ўринбосари-56-52-89
Масъул котиб - 56-52-78
БЎЛИМЛАР:
Касаба уюшмалари ва иқтисодиёт-56-82-79. Ахборот ва спорт-56-87-63. Маънавият ва маданият - 56-82-79. Хатлар, оммавий ишлар ва мухбирлар билан ишлаш - 56-85-43. Тижорат ва ҳуқуқ-56-85-66.
ВИЛОЯТ МУХБИРЛАРИ:
Жиззахда - 3-83-01, Наманганда - 6-22-10, Самарқандда - 35-64-24, Фарғонада - 24-58-43, Урганчда - 6-03-40, Қаршида- 5-33-71.

Газета 1991 йил 21 мартдан чиқа бошлаган.
Сотувда эркин нархда.
Манзилимиз: 700165, Тошкент шаҳри, «Бухоро» (собиқ «Правда Востока») кўчаси, 24-уй.
Нашр кўрсаткичи; 133; 134
Газетага 1994 йил 14 январда Ўзбекистон Давлат Матбуот қўмитаси томонидан 5 рақамли гувоҳнома берилган. IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Офсет усулида босилди. Бичими А-2. Ҳажми 2 босма табоқ

«Шарқ» нашриёт—матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41—уй.

Босишга топшириш вақти — 21.00 Топширилди 21.00.

Буюртма Г— 0258. Нусхаси — 15.088. Масъул навбатчи: Нодир АЛИМОВ 1 2 3 4 5 6